

IZ VSEBINE

Ali bomo spet kasnili? (stran 2)
Bo vpliv potrošnikov večji? (stran 4)
Z gorivom varčno in varno (stran 6)
Predstavljamo Dušana Moškona (stran 7)
Danes mladim ne vidiš v glavo (stran 11)

Sporazum o dolgoročnem sodelovanju

AGROŽMLSTVO PODRAVJA

V četrtek, 5. februarja, sta glavni direktor Kmetijskega kombinata Ptuj Branko Gorjup in predsednik kolegijskega poslovodnega organa SOZD Tima Stane Gavez v Mariboru podpisala samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju med tema organizacijama združenega dela. Svečanemu podpisu so prisostvovali predstavniki obeh organizacij, medobčinski svetov družbenopolitičnih organizacij in medobčinske gospodarske zbornice.

Podpis sporazuma je praktično le nadaljevanje že sprejetega in dosedanjega sodelovanja, ki ga želijo ne glede na povezanost organizacij združenega dela še izboljšati za boljše in trajnejšo preskrbo potrošnikov na tem območju in tudi širše. Sporazum o dolgoročnem sodelovanju je načelna, neposredna naloga in izvajalci pa bodo opredeljeni v posebnih sporazumih, ki jih bodo sprejeli v začetku prihodnjega meseca.

Več o tem pa na drugi strani.

S priložnostne svečanosti ob podpisu

(foto I. kotar)

RAZPRAVA O USTAVNIH DOPOLNILIH

Dograjevati in popolnejše uveljavljati

V javno razpravo o osnutkih dopolnil ustave SFRJ in ustave SR Slovenije se je vključila tudi skupščina občine Ptuj. Tako je predsednik skupščine dr. Cvetko Doplihar sklical za torek, 4. februarja razpravo o ustavnih dopolnilih. Na razpravo, ki je bila v Narodnem domu, so bili povabljeni vsi vodje delegacij in konference delegacij za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, delegati družbenopolitičnega zbora, člani izvršnega sveta in skupščinskih teles. Večina vabljenih se je javne razprave tudi udeležila.

S to razpravo je delegatska skupščina želela predvsem prispevati k oceni usmeritev ustavnih dopolnil za razvijanje in popolnejše uveljavljanje temeljnih smotrov delegatskih odnosov in delegatskega odločanja. Gre za povezovanje delovnega človeka v procesu proizvodnje z upravljanjem tega procesa, z odločanjem o družbeni reprodukciji in s funkcijo politične oblasti. Ta namen je bil tudi dosežen.

Uvod v razpravo je imela Marica Fajt, predsednica občinske konference SZDL Ptuj, ki je

poudarila, da gre predvsem za kolektivno odločanje v vseh organih in službah, za funkcioniranje našega političnega sistema, gre torej za vse tiste ustavne spremembe, ki bodo vse to omogočile. Za tem je podrobneje obrazložila vsebino posameznih ustavnih amandmajev ali dopolnil, povezano s tem pa tudi naloge, ki jih bo treba opraviti pri spremembah, dopolnitvah in usklajitvah statuta občine Ptuj, poslovnika, statuta samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela.

Javna razprava poteka tudi v krajevnih skupnostih, o tem so se dogovorili na posvetu predsednikov in sekretarjev krajevnih konferenc SZDL in v temeljnih organizacijah združenega dela v okviru sindikata.

Iz dosedanje razprave lahko povzemamo, da ustavna dopolnila povsod sprejemajo z odgovornostjo in razumevanjem, poudarjajo, da ni pri tem bistvena dolžina mandatne dobe, temveč predvsem zagotavljanje resnično kolektivnega dela in odgovornosti tako kolektivne kot posamične. Vse to bo treba podrobne-

je opredeliti tudi v lastnih statutih in poslovnikih, če hočemo, da se bo stvarno okreplil samoupravni položaj delavcev in vseh delovnih ljudi.

Postavljena so bila tudi vprašanja, zakaj tako velike razlike v trajanju mandata nosilcev funkcij — zakonodajnih od 1 do 2 let, izvršilnih od 2 do 4 leta in sodnih do 8 let. Pri slednjih bi tudi naj bila določena omejitev ponovne izvolitve. Posebej bi morali opredeliti tudi odpoklic tistega, ki naloge ne opravlja v redu, ki ni dorašel nalogi za katero je bil izvoljen.

Omenjenih je le nekaj pripomb, ki kažejo, da se občani poglabljajo v vsebino ustavnih dopolnil in enotno sprejemajo pobudo tovariša Tita o kolektivnem delu, vodenju in odgovornosti. Komisiji za dopolnitve statuta občine pa predlagajo, da naj pripravi celovit osnutek statuta, ki mora zajemati vsa določila novejših sistemskih zakonov in ne le tisto, kar prinašajo ustavna dopolnila. V krajevnih skupnostih tudi želijo, da se v okviru občine pripravi enotna izhodišča za dopolnitve statuta krajevne skupnosti.

FF

Ustavna dopolnila, NNNP — 81, varnostno-politična ocena

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije Ptuj se je sestalo v ponedeljek na redni seji ter razpravljalo o nekaterih zadevah, ki se nanašajo na delo občinskega sveta v preteklem letu in sprejelo predlog operativnega plana dela za prvo polletje. Na osnovi podatkov so člani predsedstva ugodno ocenili materialno postojanje občinskega sveta v letu 1980, kar potrjujejo tudi nizki indeksi posameznih stroškov, prav tako so sredstva za osebne dohodke izkoristili v manjši meri.

PRESEDSTVO OS ZSS PTUJ

kot jim je to dovoljeval družbeni dogovor.

Ocenili so tudi javno razpravo o ustavnih dopolnilih. Desetega februarja je namreč potekel rok za razpravo in posredovanje morebitnih pripomb. Pripomb doslej ni bilo, gotovo jih tudi ne bo, saj se dopolnilni predlogi zveze in republiške ustave skrbno priprav-

ljani in so rezultat pobude tovariša Tita o kolektivnem delu in odgovornosti. Predsedstvo je sklenilo, da se mora sindikat aktivno vključiti v izdelavo statuta občine Ptuj, čaka pa jih tudi odgovorna naloga pri sestavi delegacij in pripravi volilnega materiala za volitve v letu 1982.

V teku so tudi priprave na letošnjo akcijo „Nič nas ne sme

presenetiti“. Za razliko od tiste leta 1979 gre tokrat za enotno akcijo v vseh krajevnih skupnostih. Nosilec akcije so krajevne skupnosti oziroma krajevne konference SZDL, sindikati pa se vključujejo v akcijo tiste krajevne skupnosti, kjer je sedež njihove delovne organizacije.

Mnogo pozornosti so na seji predsedstva namenili varnostno-politični oceni. Razmere se namreč v zadnjem času hitro spreminjajo, žal na slabše. Če je še pred kratkim veljalo, da je stanje pozitivno, zdaj tega ni mogoče trditi, bolj bi držala ocena, da je zahvaljujoč strpnosti delovnih ljudi zadovoljivo. V nekaterih delovnih kolektivih je stanje zelo nezadovoljivo, v teh gre za notranja trenja, družbenopolitične organizacije pa so v teh okoljih premalo prisotne ali pa ne nastopajo enotno in so tako nemočne.

Sicer pa predsedstvo občinskega sindikalnega sveta ocenjuje, da je stanje za delavce nevzdržno, posebno za tiste delavce, ki prejemajo nizke osebne dohodke. Za tiste, ki prejemajo osebni dohodek izpod 5.000 dinarjev je moč trditi, da so socialno ogroženi. Taki delavci postajajo vse bolj nezadovoljni in nezainteresirani za delo, kar stanje še zaostruje. Več kot nujno je zastaviti vse sile za zavarovanje standarda delavcev, odločno pa bi se morali upreti vsem vse bolj številnim negativnim in s poslovnim moralno skreganim obnašanjem določenih gospodarskih krogov.

JB

Poročilo o delu je podal dosedanji predsednik OK ZRVS Ptuj Karel Žmavc (foto I. kotar)

Pobuda za višje odškodnine za kmetijska zemljišča

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na seji, 2. februarja obravnaval tudi pobudo zveze kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije o enotnih merilih za odškodnino zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda na območju SR Slovenije.

Za ptujsko občino, odlok so sprejeli zbori SO Ptuj, znaša najnižja odškodnina za kvadratni meter kmetijske površine 10 din, najvišja pa 30 dinarjev. V pobudi zveze kmetijskih zemljiških skupnosti pa predlagajo razpon odškodnine od najnižje 20 din do najvišje 100 dinarjev.

Izvršni svet SO Ptuj je sprejel stališče, da naj komite za družbeno ekonomski razvoj in planiranje pripravi osnutek odloka, pri čemer naj upošteva ob novih zakonskih predpisih tudi rešitve, ki jih predlagajo v drugih občinah, kjer imajo sorazmerno velike kmetijske površine, podobno kot so v ptujski občini. Ob tem je treba upoštevati pravilo, da moramo obdržati dobro kmetijsko zemljo, s pametnim urbanističnim načrtovanjem pa zagotoviti nadaljnji gospodarski razvoj.

L

„Osemnosemdeset drevesc za tovariša Tita“

Ze lansko jesen je odbor jugoslovanske zveze za varstvo in razvoj človekovega okolja predlagal akcijo „88 dreves za tovariša Tita“, ker bi s tem simbolično obeležili 88 let življenja Josipa Broza Tita. V Ptujju smo to idejo takoj sprejeli, bil je celo predlog, da bi na dan referenduma za krajevni samoprispevek, 7. decembra 1980 predsedniki skupščin ptujskih KS v tej akciji zasadili prvo drevesce od načrtovanih 88.

Vendar smo takrat ocenili, da bi bila akcija preuranjena, zato smo jo preložili na pozneje. Odločitev je bila brez dvoma pravilna.

To je potrdila tudi seja koordinacijskega odbora zvezne konference SZDL Jugoslavije za obeleževanje in ohranjanje imena in dela Josipa Broza Tita, ki je bila 6. februarja v Beogradu. Na seji so akcijo v celoti

podprli, vendar so poudarili, da pri izbiri krajev za ureditev gajev, gozdov in drevoredov naj sodelujejo urbanisti, pri izbiri sadič pa gozdarski strokovnjaki in organizacije, ker le tako bi se v vsakem kraju lahko odločili za najprimernejša drevesca. S tem bi tudi dosegli namen akcije — na plemenit način, resno in odgovorno ohranili in negovali spomin na tovariša Tita.

Prav takšno mnenje smo imeli lani decembra tudi v Ptujju, ko smo se odločili za preložitve te plemenite akcije. Nujno pa je, da sedaj pritegnemo potrebne strokovnjake, da za vsako krajevno skupnost napravimo načrt in čimprej tudi začnemo z uresničevanjem akcije „88 dreves za tovariša Tita“.

FF

TOZD GRADBENIŠTVO DRAVA PTUJ

Stanje v gradbeništvu nekoliko ugodnejše

Zadnje mesece minulega leta je kazalo, da se bo gradbeništvo v letošnjem letu znašlo pred velikimi težavami, saj so imeli delo zagotovljeno le za deset odstotkov svojih zmogljivosti. To je posledica omejevanja investicij za gradnjo objektov, tako v gospodarstvu kot v družbenih dejavnostih. Stanje se je po prvem mesecu letošnjega leta nekoliko izboljšalo, vendar pa gradbeništvo, tako organizirano, ne more uspešno nastopiti na tujem trgu, kar bo slej ko prej naj-

no boljša, saj imamo pogodbeno zagotovljenih del že za polovico zmogljivosti. Stanje torej vsaj v prvem polletju ne bo tako kritično.

Zimsko obdobje je za gradbenike neugodno, dela opravljamo na manj objektih. Med temi je polnilnica kmetijskega kombinata Ptuj, dela potekajo tudi na razširitvi stikalnice v Mariboru, poteka tudi finalizacija stanovanjske izgradnje v Ormožu, tam opravljamo še določena dela na objektu Tima.

Jasno je, da so naši načrti odvisni od investitorjev. Plani gradnje so sicer znani, ni pa še mogoče reči, kdaj bomo lahko začeli z gradnjo določenih objektov.

Jasno je, da so naši načrti odvisni od investitorjev. Plani gradnje so sicer znani, ni pa še mogoče reči, kdaj bomo lahko začeli z gradnjo določenih objektov.

Jasno je, da so naši načrti odvisni od investitorjev. Plani gradnje so sicer znani, ni pa še mogoče reči, kdaj bomo lahko začeli z gradnjo določenih objektov.

Glede na večkrat poudarjeno nujnost povezovanja gradbene operative, smo o tem povprašali sogovornika. Dejal je, da se njihova tozda že vsa leta povezuje s sorodnimi tozdi, predvsem gre za kooperantske odnose s Komunalnim podjetjem, Pleskarjem in IMP.

Vsem je jasno, predvsem tistim, ki poznajo naše gradbeništvo, da rešitev ni zgolj v povezanju take vrste, torej le z delovnimi organizacijami, ki delo gradbenikov dopolnjujejo. Gre za nujnost povezovanja celotne gradbene operative, tudi tistih tozd, ki si

Viktor Krajnc

no. Zmogljivosti gradbene operative so namreč zdaleč večje od potrebe tržišča.

Posebno težaven položaj je pestil delavce v TOZD Gradbeništvo Drava v Ptuj, kar je ugotovila tudi posebna komisija, ki je imela nalogo proučiti stanje v gradbeni-

Eden pomembnejših delovnih uspehov delavcev TOZD Drava — poslovna stavba mesokombinata Perutnina Ptuj.

foto: M. Ozmeč

štvo ptujске občine. Ker nas je zanimalo, kako kaže gradbenim omenjene TOZD v sestavi delovne organizacije Stavbar Maribor smo zaprosili za pogovor Viktorja Krajnc, pomočnika tehničnega direktorja, ki je stanje v njihovi tozdi opisal takole:

„Dejavnost naše tozde so v glavnem visokogradnje, proizvodnja gramoznih agregatov v obratu Hajdina in priprava betona. Stevilo zaposlenih v naši tozdi je okoli

na tržišču konkurirajo za vsako ceno.

Prevzemanje dela „pod ceno“ gre seveda na račun delavcev, ki že tako niso v ugodnem položaju. Delo, ki ga opravljajo naša gradbena podjetja tudi ni tako, da bi dopuščalo večjo specializacijo. Prevzemanje različnih gradbišč zahteva vse vrste gradbene opreme, to pa še dodatno obremenjuje gospodarski položaj gradbenih delovnih organizacij. Že zdavnaj smo spoznali, da se v zaostrenih

Pred kratkim so pričeli z gradnjo druge faze predelovalnega centra za Kmetijski kombinat Ptuj.

foto: L. Kotar

350 delavcev. Res je analiza konec lanskega leta kazala precej slabo angažiranost naše gradbene operative, tako smo imeli v tem obdobju sklenjene pogodbe le za 10 odstotkov naših zmogljivosti. Konec januarja je situacija bistve-

gospodarskih razmerah bolje znajdejo večje in močne organizacije. Ptujsko gradbeništvo je poskusilo z združevanjem v veliko delovno organizacijo, žal pa te združitev niso dale skoraj nobenih rezultatov. JB

Sporazum sta podpisala Branko Gorjup in Stane Gavez

Predsednika delavskih svetov Stanko Petek (na levi) in Jaromir Jeřabek

Skupno planiranje in usklajena politika razvoja proizvodnje in prodaje

KK PTUJ IN TIMA MARIBOR

Nadaljevanje dela po podpisu in krepitev medsebojnega sodelovanja bo temeljilo na osnovi zaključkov in stališč, za katere so se predstavniki obeh organizacij združenega dela dogovorili na skupnem pogovoru 1. februarja letos.

V sporazumu so nadalje opredeljeni nosilci sodelovanja na posameznih področjih. Ti so dolžni še v tem mesecu pripraviti potrebna izhodišča in podatke za sklenitev samoupravnih sporazumov oziroma srednjeročnih planov za posamezna področja.

Dogovorjeno je, da se oboji glede na poslovno povezanost obvezujejo izmenjavati tudi izkušnje na področju tehnologije, inovacij, organiziranja delovnega procesa, nastopanja na zunanem tržišču in načrtovanja nadaljnjega razvoja.

Nadaljna obveza je, da bodo oboji na osnovi sporazuma o temeljih skupnega plana in srednjeročnega plana sprejemali skupne letne plane proizvodnje, predelave in prodaje ter za ostala dogovorjena področja in ustrezno skupno politiko. Skupni letni plani bodo element uresničevanja srednjeročnih planov in osnova za skupno proizvodnjo, blagovni promet, planira-

nje in razporejanje skupnega prihodka in dohodka.

V sporazumu so nadalje dogovorjeni skupni prihodek, skupna vlaganja, odgovornost, vzajemna odgovornost in skupni rizik.

Delegati obeh delavskih svetov so pozitivno ocenili prizadevanja za tesnejšo dolgoročno sodelovanje, zavedajo se odgovornosti in nalog, zavzeli pa se bodo, da dogovorjeno tudi izvedejo. Za to sta se na svečanosti ob podpisu zavzela tudi predsednika delavskih svetov Stanko Petek (KK Ptuj) in Jaromir Jeřabek. Milan Knežević, sekretar MS ZKS Maribor, je v priložnostnem nagovoru izrazil zadovoljstvo, da je do podpisa prišlo ter poudaril, da je potrebno združiti vse sile, znanje in sredstva za doseg družbenega cilja po večji proizvodnji hrane ter vse dogovorjeno tudi izvesti.

Tudi iz priložnostnih nagovorov Branka Gorjupa in Staneta Gaveza je bilo razbrati željo in pripravljenost obeh organizacij združenega dela, da sprejete obveznosti in naloge uresničijo. Različna povezanost pri tem ne sme biti ovira.

Seveda s podpisom dolgoročnega sporazuma vseh težav v agroživilstvu Podravja še nismo rešili. Pripravili pa smo podlago za nadaljne uspešnejše delo na izkoriščanju vseh naravnih danosti z organizirano in usklajeno proizvodnjo tako v družbenem kot zasebnem kmetijstvu.

Tekst in fotografiji: I. kotar

OB SPREJEMANJU SREDNJEROČNIH NAČRTOV

ALI BOMO SPET KASNILI?

Poznamo temeljna načela novega sistema samoupravnega družbenega planiranja, vemo kako smo se v začetku leta 1979 dogovorili za naloge pri pripravah planskih dokumentov, sprejeli smo časovno konkretno določen rok izvršitve posameznih faz v procesu načrtovanja in sprejeli ustrezne samoupravne akte. Vemo pa tudi, kako smo se dogovorjeni roki držali, saj so morale priti nove, odločne družbenopolitične spodbude, predvsem od ZK, da smo z nalogami na področju srednjeročnega načrtovanja nadaljevali, vendar zamujenega nismo mogli nadoknaditi.

Skupna ugotovitev je tudi bila, da pri načrtovanju novega srednjeročnega razvoja — z vsemi elementi gospodarske ustavitve — moramo upoštevati predvsem kakovost in stvarnost. Vsi pristojni organi — od zvezne do občinskih skupščin — so sprejeli potrebne zakonske dopolnitve in z njimi premaknili čas sprejemanja srednjeročnih družbenih planov. Za temeljne nosilce planiranja velja rok do konca februarja letos, za občinske skupščine pa do konca marca, po en mesec kasneje pa še republike in federacija.

V občini Ptuj smo sprejeli in podpisali družbeni dogovor o temeljih plana občine Ptuj za obdobje 1981—1985, sklenjeni in večinoma podpisani so tudi samoupravni sporazumi o temeljih planov za isto obdobje, ki so jih sprejeli vsi temeljni nosilci planiranja, to je organizacije združenega dela, delovne skupnosti, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, pogodbeno organizacije združenega dela, banke in razna združenja. Vendar vsi vseh sporazumov niso podpisali, treba se bo še usklajevati in že načrtovane naloge še skritičati, ali se sploh odpovedati.

Na posvetu vodilnih samoupravnih in družbenopolitičnih struktur krajevnih skupnosti z območja Ptuj, ki je bil v ponedeljek, 9.

februarja, je bilo ugotovljeno, da samoupravne interesne skupnosti, zlasti komunalna skupnost in vodna skupnost, ter več delovnih organizacij ni podpisalo samoupravnih sporazumov o temeljih plana po edinih krajevnih skupnosti, čeprav so bile prej ob usklajevanju skupne naloge dogovorjene, zato so jih krajevne skupnosti vpisale tudi v referendumski program za samoprispevek, ki je bil z visokim odstotkom tudi povsod izglasovan. Sedaj bo treba, če ne bo prišlo do zadovoljive uskladitve, občanom pojasnjevati zakaj posamezne naloge (gre predvsem za urejanje javne razsvetljave, asfaltiranje cest, čiščenje Studenčnice, ureditev ribnika v Ljudskem vrtu gradnja trgovskih prostorov in podobno) ne bodo zajete v tem srednjeročnem planu. To kaže tudi na površen in nepoglobljen pristop strokovnih delavcev pri prvotnem usklajevanju načrtov in skupnih nalog.

To nas tudi opozarja na še odgovornejše delo strokovnih služb pri vseh nosilcih planiranja, da bodo srednjeročni načrti resnično napravljeni do postavljene roke, predvsem pa, da bodo medsebojno (vsega udeležencev v sporazumu) tudi usklajeni in razčlenjeni v skladu z merili in dogovoru in z elementi v samoupravnih sporazumih. Praksa kaže, da pri nekaterih temeljnih nosilcih planiranja odgovorni delavci ali nosilci funkcij tej nalogi ne posvečajo dobolj skrbi, zato se lahko zgodi, da nas bo „kralj čas“ zopet priganjal in da bomo zopet kasnili oziroma v časovni stiski delo opravili površno.

V srednjeročnih družbenih planih vseh temeljnih nosilcev planiranja mora biti trdno začrtana pot razvoja vsake organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, združenja in drugih nosilcev — tako v interesu lastnega razvoja kot v interesu vseh delovnih ljudi in občanov, to je

v družbenem interesu.

Celota vseh teh planov bo pomenila v okviru občine vidno preobrazbo gospodarstva, ki se bo odražala v povečanju deleža proizvodnje in storitev, v ustvarjanju višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva, gospodarnjšo rabo in boljšo oskrbljenost z energijo, surovinami in z glavnimi kmetijskimi proizvodi. Pri tem bo v našem gospodarstvu morala prevladovati neposredna in tudi posredna izvozna usmerjenost, produktivnost in racionalizacija zaposlovanja, varovanja okolja in prostora, razvijanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja in delegatskih odnosov, usmerjenost h krepitvi SLO in družbene samozaščite, bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti ter odločni podpora politiki nevtrženosti. Za doseg teh nalog pa so potrebni ljudje — kadri, saj njihovo šolanje in usposabljanje ob delu in z dela moramo prav tako načrtovati.

Vgraditev teh nalog v naše srednjeročne načrte in potem njihovo dosledno uresničevanje — pomeni zagotovitev naše gospodarske in družbene trdnosti, pomeni tudi ustvarjanje pogojev, da bomo lahko v okviru dejanskih materialnih možnosti razvijali našo komunalno infrastrukturo, gradili in modernizirali ceste, razvijali šolstvo, otroško varstvo, kulturo, zdravstvo in druge družbene dejavnosti.

Resno se moramo zavedati naloge, da je do konca tega meseca treba srednjeročne družbene plane sprejeti, ne samo z dvigom roke, temveč z zavestjo in prepričanostjo, da bomo zastavili vse svoje telesne in umske sposobnosti, da bodo ti plani tudi dosledno uresničeni, da bodo cilji našega razvoja doseženi. To je naša skupna naloga od neposrednih proizvajalcev do izvajalcev in porabnikov, saj se vsi zavestno odločamo, da bomo delali tako kot smo si v planih začrtali. FF

OB JUBILEJU FOLKLORNEGA DRUŠTVA PTUJ

Skromna priznanja za bogato delo

Malo je besed s katerimi bi bilo moč opisati vso razsežnost in bogostvo kulturnega izročila, ki ga že leta gojijo s tako veliko ljubeznijo naše folklorne skupine. Ljudsko petje, igranje in plesanje prav po njihovi zaslugi danes doživlja ponovno obuditev. To ohranjanje narodnega blaga je ena od temeljnih nalog folklornega društva Ptuj, ki je pred dvema letoma slavilo 10 letnico plodnega in neprecenljivega poslanstva. Že takrat je slavnostni občni zbor sprejel sklep o podelitvi priznanja še živečim ustanovnim članom društva.

To nalogo je sedanjí upravni odbor društva izpolnil na petkovi svečani seji folklornega društva Ptuj. Seji so prisostvovali predsednik SO Ptuj dr. Cveto Doplihar, Marija Magda-

lenc, predsednica skupščine kulturne skupnosti občine Ptuj in Nataša Belšak, sekretarka kulturne skupnosti občine Ptuj, prav tako tudi še ustanovni člani FD Ptuj, predstavniki posameznih sekcij FD Ptuj in drugi gostje.

Na seji, ki je bila posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku in prejemu občinskega kulturnega priznanja folklornemu društvu Ptuj za njegovo vzorno dolgoletno kulturno delovanje, so priznanja folklornega društva Ptuj prejeli: Marijan Berlič, Franc Kolarič, Anton Purg, Albina Pišek, Adalbert Slekovec, Karel Sepec, Stane Stanič, Marija Verden in Karel Vobner. Ob tej priložnosti pa so priznanja prejeli še vodji zunanjih folklornih skupin in sicer: Janko Gajšek, Anton Brglez,

Ivan Sodec, Stanko Sitar, Ivan Mihalec in Jože Strafela. Vsem tem gre zahvala, da folklorne skupine žive še danes in da njih izročilo prenašajo na mlajše rodove.

Prav je tudi, da se ustavimo pri Ivanu Mihalecu, ki ga zvesti obiskovalci tradicionalnega ptujskega kurentovanja prav dobro poznajo. S svojo skupino »Maškure« iz Turčiča pri Čakovcu bo letos že dvajsetič sodeloval na kurentovanju. Zavzetost, ki mu je prirojena, ljubezn do vsega kar je domače in skrb za tesno bratsko sodelovanje, so mu prinesli med ostalim tudi priznanje folklornega društva Ptuj.

Prejemnikom priznanj tudi naše iskrene čestitke! MG

Ludvik Gajski iz TGA — delegat na XIII. srečanju samoupravljalcev

Ludvik Gajski, vodja izmene elektrolize B v TGA Kidričevu

V legendarnem Kragujevcu bo 15. in 16. februarja letos že XIII. tradicionalno srečanje samoupravljalcev Jugoslavije pod geslom »Rdeči prapor«. Iz ptujske občine bo delegat na tem srečanju Ludvik Gajski, vodja izmene v elektrolizi B — Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem.

Ludvik Gajski, je sicer izredno aktiven družbenopolitični delavec, tako v svoji sredini, kot v okviru občine. Naj omenimo le, da je med drugim predsednik občinskega odbora sindikata delavcev v proizvodnji in predelavi kovin, je tudi član predsedstva občinskega sveta ZSS Ptuj, pa delegat v republiškem odboru sindikata delavcev v proizvodnji in predelavi kovin, in še kje je zaslediti njegovo aktivnost. Prav zaradi tega so ga v dogovoru z njegovo delovno organizacijo izbrali za delegata na letošnjem srečanju v Kragujevcu. O tem je Ludvik Gajski dejal:

»Prejšnji teden smo bili na posvetu pri tovarišu Ivanu Godcu na republiškem svetu ZSS v Ljubljani, ki bo vodja delegacije iz slovenskega prostora

— vseh nas bo 42. Na tem posvetu smo se dogovorili o vsebinskih in organizacijskih pripravah na srečanju. Tam sem zvedel, da gredo iz Maribora trije delegati, jaz pa sem edini iz ptujske občine.

Osnovna tema razgovora na letošnjem trinajstem srečanju samoupravljalcev Jugoslavije bo samoupravno sporazumevanje. Naslovu primerno bodo tekale tudi razprave v treh komisijah. Prva komisija, v kateri sodelujem tudi jaz, bo razpravljala o samoupravnem organiziranju v združenem delu, druga komisija bo razpravljala o samoupravnem sporazumevanju na področju družbenoekonomskih in dohodkovnih odnosov v združenem delu, tretja komisija pa bo obravnavala področje družbenega planiranja.

Kot udeleženec, oziroma delegat letošnjega srečanja se obvezujem, da bom vložil ves svoj napor, da bom pridobljene izkušnje in napotke iz zaključkov srečanja v čim večji meri prenesel v svojo delovno sredino, med delavce — samoupravljalce v ptujski občini...

M. Ozmeč

VOLILNA KONFERENCA REZERVNIH STAREŠIN

Dosedanji uspehi — spodbuda za prihodnje delo

Rezervni vojaški starešine ptujske občine so v nedeljo, 8. februarja dopoldan v delavskem domu Franc Kramberger v Ptuj izvedli volilno konferenco OK ZRVS. Delo v minulem mandatnem obdobju so ocenili kot uspešno, izvolili nove organe in vodstvo, sprejeli program dela za leto 1981 in smernice za srednjeročno obdobje ter najzaslužnejšim krajevnim organizacijam (konferencam) ter posameznikom podelili priznanja.

Poročilo o delu rezervnih starešin v minulem triletnem obdobju je podal dosedanji predsednik OK ZRVS Karel Žmavc. Izpostavil je prav vsa področja dela od usposabljanja na vojaško-strokovnem področju do družbenopolitične in družbene aktivnosti. Ob tem je

Rezervni starešine so aktivni dejavnik ljudske obrambe in družbene samozaščite v vseh sredinah, kjer živijo in delajo. To potrjuje njihovo vključevanje v priprave obrambnih nalog organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti, priprava in izvedba obrambnih dnevo, pomoč pri delu obrambnih krožkov, izvedbi dopolnilnega pouka prebivalstva, vključevanje in aktivno sodelovanje pri pripravi in izvedbi akcije Nič nas ne sme presejati — skratka delajo na vseh področjih ljudske obrambe in družbene samozaščite, posebno pozornost pa pri tem posvečajo obrambni vzgoji mladine.

Omeniti velja, da veliko pozornost namenja kadrovanju mladih za vojaške šole in šole

Konferenca je bila tokrat volilna, zato so delegati po obravnavi poročil in opravljenega dela ter uspehov podali razrešnico dosedanjemu vodstvu in organom ter izvolili nove. Potrdili so tudi novo organizacijsko obliko. Delo dokaj številnega predsedstva (45) in sekretariata (9 članov) bo v novem mandatu opravljal predsedstvo, ki šteje 11 članov, vodila pa ga bosta predsednik Milan Vogrinec in sekretar Janez Drevenšek. Delegati so izvolili tudi člane posameznih komisij in odborov.

Program prihodnjega dela, ki ga je na konferenci podal novi predsednik, bodo dopolnili s pripombami in predlogi iz razprave, osnovna oblika dela pa ostane. O programu bomo poročali posebej v eni prihodnjih števil.

Med delom konference

Plaketi ZRVS sta prejela Karel Žmavc (levo) in Franc Skrt (desno)

poudaril, da se rezervni starešine v okviru svoje organizacije in v sestavi široke fronte SZDL aktivno vključujejo na vsa področja dela in življenja, ob tem pa uspešno delajo tudi na družbenopolitičnem področju, v krajevnih skupnostih, svojih delovnih sredinah, interesnih dejavnosti, skratka na vseh področjih, ki so neposredno vezana za krepitev ljudske obrambe in družbene samozaščite. Ob tem pa jih vedno usmerjajo in vodijo Titove misli in po tej poti bodo nadaljevali tudi v prihodnje.

Vojaško-strokovno in marksistično izobraževanje sta njihovi osnovni in odgovorni nalogi. Izvajajo jih praktično in teoretično, skupinsko in individualno. Poteka tako v krajevnih organizacijah kot na nivoju občine ob sodelovanju vojakov in starešin vojašnice Dušan Kveder, občinskega štaba za teritorialno obrambo, oddelka za ljudsko obrambo skupščine občine. Pomoč pri izvedbi programa je pomembna in zaslužni pohvalo.

rezervnih starešin, pri tem smo v ptujski občini dosegli najboljše rezultate v Sloveniji.

Rezervni starešine ptujske občine ob prejšnjih aktivnostih se udeležujejo tudi srečanj in tekmovanj tako v občini kot medobčinskih, republiških in medrepubliških. Pri tem so zabeležili vrsto uspehov.

Krajevne konference ZRVS so se uveljavile v svojih sredinah, v njih pa so vključeni vsi rezervni vojaški starešine, čeprav za aktivno delo to ne velja in bo temu potrebno v prihodnje nameniti več pozornosti. Prav tako tudi pomlajevanju vrst in vključitvi v organizacijo tudi tistih občanov, ki sicer niso rezervni starešine, vendar aktivno delajo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Z dosedaj doseženim smo lahko zadovoljni in to je zaslug vseh struktur in sodelujočih pri delu. Dosežen je pomemben prispevek h krepitevi obrambnih priprav, varnosti in družbene samozaščite.

Ob koncu seje so zaslužnim posameznikom in organizacijam podelili priznanja in plakete. Pismena priznanja je prejelo 6 krajevnih konferenc in 14 posameznikov, srebrno plaketo ZRVS Jugoslavije KK ZRVS Heroja Lacka Rogoznica, splošno plaketo ZRVS Jugoslavije pa Karel Žmavc, Franc Skrt in občinski štab za civilno zaščito. V imenu nagradencev se je zahvalil dosedanji predsednik OK ZRVS Karel Žmavc.

Delo rezervnih vojaških starešin v minulem obdobju je bilo ocenjeno kot uspešno. To so poudarili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Ptuj ter vojašnice Dušan Kveder. Velik del zaslug ima tudi dosedanje vodstvo, ki mu gre zahvala za opravljeno, naloga novega vodstva pa je, da ob sodelovanju vseh članov organizacije na doseženih rezultatih gradi nove dosežke in uspehe.

Tekst in foto: I. kotar

Pred mladimi vrsta pomembnih nalog

Pri občinski konferenci ZSMS v Ptuj posvečajo trenutno največ pozornosti aktivnosti mladih v razpravi o družbenoekonomskem položaju mladine. Predvsem v vidiku izobraževanja mladih, kar je povezano še s štipendijsko politiko, pa s stabilizacijskimi prizadevanji mladih in njihovem prispevku k izboljšanju gospodarske stabilizacije, ter stanovanjski problematiki mladih družin. Pred kratkim so se predstavniki občinske konference ZSMS v Ptuj sestali tudi s predstavniki JLA — garnizije v Ptuj,

ter skupno načrtali delo na tem področju in sodelovanje v letošnjem letu. Te aktivnosti bodo potekale direktno med posameznimi osnovnimi organizacijami ZSMS in pripadniki garnizije Ptuj, pa posredno prek osnovnih šol, društev in organizacij, ki vključujejo mlade.

O tem je Dragica Voda, predsednica občinske konference ZSMS v Ptuj med drugim dejala:

»Kot največjo aktivnost v letošnjem letu moram omeniti akcijo usposabljanja mladih za splošni

ljudski odpor in družbeno samozaščito. Gre za posebne izobraževalne oblike dela o SLO in družbeni samozaščiti, ki jih bomo izvedli za vse osnovne organizacije ZSMS vseh struktur. Pridobljeno znanje bomo preverili na množičnem orientacijsko-taktičnem pohodu v mesecu mladosti.

Druge pomembne aktivnosti naše organizacije pa je prav gotovo priprava razstave ob 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. Ta razstava naj bi potovala iz krajevne skupnosti v drugo KS in

bo razstavljena tudi v nekaterih večjih organizacijah združenega dela.

Kot naslednjo aktivnost pa moramo omeniti sestanek s predstavniki republiške konference ZSMS in predstavniki občine Lenart skupaj z zainteresiranimi v občini Ptuj. Na tem sestanku smo se pred kratkim pogovarjali o možnostih prostovoljnega dela mladih v ptujski občini. Sedaj je že na dani, da bomo imeli zvezno MDA Slovenske gorice 81. V ta namen smo že pripravili analizo o možnosti za organizacijo in izvedbo zvezne akcije. V pripravi je program del in finančno ovrednotenje. Razen tega smo se že dogovorili, da bomo ne glede na značaj akcije razširili na območje lenarške občine. Predvsem v tem smislu, da bi ena od brigad redno sodelovala pri razvoju njihove komunalne infrastrukture. Organizacija zvezne akcije pomeni za vse, ki smo v to delo zajeti precej več angažiranja.

Naše delo pa je usmerjeno tudi na vse ostale probleme v osnovnih organizacijah ZSMS. V tem času potekajo programske konference, ki se jih udeležujejo tudi člani predsedstva občinske konference ZSMS. Pripravljamo pa se že na številne športne, kulturne in druge prireditve v počastitev meseca mladosti.

—OM

V MARIBORU POSVET O DELU ZK

Uspešno delo odvisno od priprav

Na posvetu o delu organizacij ZK na območju podravskih občin, ki je bil v petek, 6. februarja v Mariboru so sodelovali član predsedstva CK ZKS Lojze Briški in izvršna sekretarja CK ZKS Alojz Gojčič in Emil Rojc. Predstavniki občinskih organizacij ZKS Lenarta, Ormoža, Ptuja in Slov. Bistrice ter mestne konference ZK Maribor in novih petih občinskih komitejev v Mariboru so na posvetu ocenili, da so se občinske konference ZKS pokazale kot uspešna metoda dela in da si morajo komunisti še bolj prizadevati za večjo učinkovitost pri oblikovanju stalnih o konkretnih problemih, ki jih je treba dosledno uresničevati v delegacijah oz. delegatskih skupčinah, v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah.

V razpravi je prevladovalo enotno mnenje, da je delo občinskih konferenc ZK odvisno predvsem od priprav nanje. Gradivo za seje bi morali že prej poslati v osnovne organizacije, kjer bi naj komunisti že sprejeli stališča do vprašanj, ki bodo na dnevnem redu seje konference. Tako bi ta stališča na seji OK ZKS le dopolnili, uskladjali in potrdili.

Posebej je bila poudarjena odgovornost komunistov, da sprejeta stališča uveljavljajo v delegacijah in njihovih skupčinah, ker le tako bomo učinkoviti pri uresničevanju politike ZK, saj bomo s tem tudi uresničevali tisto vlogo, ki jo ZK mora imeti v delegatskem sistemu.

SLOVENSKA BISTRICA

Sindikati o pripravah na tretji kongres samoupravljalcev

V okviru priprav na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki bo od 16. do 18. julija, tečejo intenzivne aktivnosti tudi v sindikatih občine Slov. Bistrica. Delovni ljudje in občani se že vključujejo v predpriprave na razprave, kjer se posebno zavzemajo za nadaljnji razvoj celotnega sistema socialističnega samoupravljanja in gospodarske stabilizacije na temeljih neposrednega odločanja delavcev o pogojih in rezultatih svojega dela, obvladovanja dohodka in splošnega družbenega napredka. To povdarjajo tudi objavljene teze za priprave na 3. kongres samoupravljalcev, ki dajejo spodbudo za javne razprave o vseh aktualnih vprašanjih.

V občini Slov. Bistrica so s pripravami pričeli že v decembru lani, ko so izvolili posebni koordinacijski odbor in delovne skupine za usklajevanje interesov in problemov pri pripravah na kongres. Koordinacijski odbor in delovne skupine so že razpravljale o tezah in obrazložitvah, ki sta jih opredelila zvezni in republiški sindikat. Na osnovi teh razprav so bile izoblikovane teme, ki so za bistriško občino in še posebno sindikate v njej, v trenutku priprav na 3. kongres samoupravljalcev najbolj aktualne.

Med njimi so posebno poudarili priprave v združenem delu na prihodnje volitve, samoupravno organiziranost v dislociranih obratih in temeljih organizacijah združenega dela ter samoupravno združevanje delovnih organizacij.

Priprave in kasnejše razprave potekajo predhodno v vseh družbenopolitičnih organizacijah in skupščini občine Slov. Bistrica, nato pa še v štirih posebnih skupinah, ki delujejo v okviru občinskega sindikalnega sveta Slov. Bistrice. V tej občini so si enotni tudi v prepričanju, da je potrebno za priprave in kasnejše razprave v okviru 3. kongresa samoupravljalcev izkoristiti vsak sestanek sindikatov in še posebno na letnih konferencah OOS. V delovnih organizacijah bodo te razprave potekale tudi v ugotavljanju sedanjega stanja uveljavljanja in ocene samouprave ter stabilizacijskih prizadevanj in tudi srednjeročnim razvojnim programom.

Viktor Horvat

Sindikati v letu 1981

V sindikatih občine Slovenska Bistrica so že izdelali programe dela in aktivnosti za letošnje leto. V ospredju vseh aktivnosti bodo priprave na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije in tudi razprave o amandmajih ustave SFRJ, ustave SRS in statuta občine Slovenska Bistrica.

Posebno pozornost bodo posvetili tudi analizi stanja na področju družbene prehrane v občini, razpravam o družbenem planu za obdobje 1981—1985, uresničevanju dogovora o družbenih usmeritvah razporejanja dohodka v tem letu, kadrovanju v sindikatih, preskrbi občanov s prehranbenimi artikli in tehničnimi proizvodi.

Pri občinskem sindikalnem svetu bodo ocenili svoje delovanje in delo sindikatov dejavnosti ter komisij. V tem obdobju jih čaka tudi volilno programska konferenca. Svojo aktivnost pa bodo usmerili tudi na področje zaposlovanja, gospodarjenja v četrtletjih, razvoju drobnega gospodarstva in delovanju delegatskega sistema v sindikatih.

Pri občinskem sindikalnem svetu Slovenska Bistrica je izšla letošnja prva številka glasila Informacije, ki je namenjeno vsem družbenopolitičnim delavcem in članom v osnovnih organizacijah sindikata.

Letošnja prva številka prinaša celotni program dela OS ZSS Slovenska Bistrica, naloge v okviru priprav na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, zaključek devetnajstih delavskih srečanj bratstva in prijateljstva slovenskih in hrvatskih občin in tudi vsebine zadnjih sej predsedstva občinskega sveta.

Viktor Horvat

IZ DELA IS SO PTUJ

Nove cene, pristojbine in osnutki odlokov

Na svoji 145. seji je izvršni svet skupščine občine Ptuj obravnaval vrsto pomembnih vprašanj za življenje in delo občanov. Najprej so poslušali informacijo o gibanju osebnih dohodkov za leto 1980 in razpravljali o osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike z zakonom o davkih občanov in zakonom o službah za družbene prihodke.

Nadalje je izvršni svet evidencialno nove cene gostinskih storitev za MIP Ptuj, KK TOZD Haloški biser in kmetijsko zadrugo Ptuj.

V zvezi z odredbo o pristojbinah za obvezne veterinarske sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ptuj se izvršni svet ni dokončno opredelil, temveč predlaga, da se prizadeje ponovno dogovorijo o višini pristojbin skladu z realno rastjo življenjskih stroškov v letu 1981. Veterinarski sanitarne pregledi so v interesu vseh potrošnikov prehranbenih artiklov, zato bi v bodoče kazalo razmisliti o financiranju teh storitev s svobodno menjavo dela, ne pa da jo financirajo zgolj proizvajalci hrane. V končni fazi pa jo tako ali drugače plača potrošnik v ceni blaga.

V nadaljnji razpravi so člani občinskega izvršnega sveta obravnavali še osnutke odlokov — o dopolnitvah odloka o pokopališkem redu na območju občine Ptuj, o plačevanju stroškov za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel na območju ptujske občine, o spremembi odloka o komunalnih taksah ter o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov. Obširneje je razpravljal tudi o enotnih merilih za odškodnino zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, vendar o tem poročamo posebej.

Obisk delovne skupine republiške konference ZSMS

Od konca januarja pa do sredine marca bodo člani predsedstva republiške konference ZSMS v delovnih skupinah obiskali vse občinske konference ZSMS. V razgovorih v posameznih občinah in v obiskih osnovnih organizacijah v raznih sredinah se člani delovnih skupin seznanjajo s položajem in razmerah v katerih delujejo mladinske organizacije. V prvi polovici februarja potekajo obiski v štajerski regiji. Člani delovne skupine so najprej obiskali občino Lenart, dan za tem OK ZSMS v Slovenski Bistrici, v torek 10. februarja pa so bili na obisku v ptujski občini. Prihodnji teden bodo obiskali še občini Ormož in Maribor.

UGOTOVITVE SOCIALNEGA SKRIBSTVA

VELIKA MIGRACIJA PREBIVALSTVA

Po statističnih podatkih je živelo ob koncu leta 1980 na območju ptujske občine 68.346 prebivalcev, od tega 35.127 žensk in 33.219 moških. Na podeželju živi 49.063 prebivalcev, v mestu Ptuj z okolico pa 19.283 prebivalcev. Naravni prirast je v letu 1980 znašal 960 ljudi, to je za 50 manj kot v letu 1979.

Statistični podatki tudi izkazujejo veliko migracijo prebivalstva s podeželja v mesto in z območja občine v druga industrijska središča po Sloveniji. Odhajajo mladi ljudje, ki se več ne vračajo, saj si ob delu osnujejo tudi družine. Zaradi tega, zlasti v Halozah in Slovenskih goricah ostajajo večinoma stari ljudje, ki si več ne morejo na zemlji zagotoviti dovolj sredstev za preživljanje.

Vzroke za tako visoko odseljevanje iz vasi je iskati v neurejenem ekonomskem položaju kmetov, v preslabi in neustrezni organiziranosti kmetijske proizvodnje, v pomanjkanju infrastrukturnih objektov na vasi in v preslabi povezanosti vasi z mestom, končno pa tudi zaradi premajhnega števila novih delovnih mest v občini, ker materialna proizvodnja ni dovolj razvita. Po oceni je bilo v letu 1980 na začasnem delu v tujini še okrog 3500 do 4000 ptujskih občanov (točne podatke bo dal popis prebivalstva).

Odseljevanje mladih povzroča tudi hitro povečevanje poprečne starosti prebivalstva, to velja predvsem za Haloze in Slovenske gorice. Tako je bilo v letu 1980 v občini 7.387 ljudi starih več kot 65 let, kar pomeni 10,8 odstotka. Med temi je veliko osamljenih ljudi, zato so tudi potrebe po domskem varstvu, po službi nege na domu in po denarni pomoči velike in stalno prisotne. Še vedno je navzoč problem nekdanjih viničarjev in dninarjev, to je tudi vzrok, da je v lanskem letu prejemale družbeno materialno pomoč 195 občanov, ki jim je ta pomoč edini vir preživljanja. 520 pa je bilo takih, ki so prejemale materialno pomoč kot dopolnilni vir za preživljanje. Iz tega je razvidno, da v ptujski občini en odstotek občanov prejema družbeno materialno pomoč.

Na območju ptujske občine trenutno živi 6.452 upokojencev, od tega 2.155 starostnih, 2.160 invalidskih in 2.137 družinskih. Varstveni dodatek znaša povprečno 838 din in ga je v letu 1980 prejemale 1.100 upokojencev, povprečna pokojnina brez varstvenega dodatka pa je lani znašala 5.163 din (velja za upokojence z območja ptujske občine).

V letu 1980 je bilo na območju ptujske občine 6.943 predšolskih otrok, od tega je bilo zajetih v organizirano varstvo 1.271 otrok ali 18,3 odstotka, kar je precej pod slovenskim povprečjem. Vsako leto ostaja 150 do 200 nerešenih vlog za sprejem v vrtec, zlasti v lanskem letu je problem v jasličnem varstvu, ker smo pri gradnji vrtcev to zanemarjali.

V šolskem letu 1980/81 obiskuje z območja ptujske občine srednje šole 2.150 mladih, od teh se dnevno vozi 1.469 učencev. Za interesne dejavnosti in preživljanje prostega časa mladih je slabo preskrbljeno, zato je toliko večja možnost pojavov mladinskega prestopništva. Na območju občine tudi nimamo lokalnih brezalcoholnih pijač, zato se mladina več zadržuje po gostinskih lokalih, zato tudi ni čudno, da ugotavljamo visoko stopnjo alkoholizma v občini.

Iz leta v letu je na območju ptujske občine več razvez zakonske zveze in smo po številu razvez že v slovenskem povprečju. V lanskem letu je bilo sklenjenih 403 poroke in opravljenih 68 razvez, to je 16,8 odstotka glede na skupno sklenjene zakonske zveze.

Znano je, da sta Haloze in Slovenske gorice vinorodna predela, zato se prebivalstvo tu ukvarja pretežno s pridelovanjem grozdja in sadja. Ljudje so tudi prepričani, da se ob delu mora piti, saj to ohranja telesne moči, žal pri tem niso izvzeti niti otroci. To se odraža tudi pri šolskem delu teh otrok in pozneje v življenjskih navadah. Socialno skrbstvo v Ptuj ugotavlja, da se starostna meja, ko se alkoholizem že akutno pojavlja, dokaj hitro pomika navzdol, vse več je alkoholizma tudi med ženskami.

Na seji izvršnega odbora skupnosti socialnega skrbstva občine Ptuj, ki je bila v ponedeljek, 9. februarja, so tudi ugotovili, da smo ob tako široki in pestri socialni problematiki v občini za strokovno socialno delo preslabo organizirani. Le 5 delovnih organizacij ima zaposlenega socialnega delavca, nobena nima psihologa ali kakega drugega strokovnjaka za problematiko na tem področju. Tudi v šolah deluje le 6 socialnih delavcev, strokovnega svetovalnega teama za šole ni, zaposlen ni niti en psiholog na področju osnovnih šol. Na centru srednjega usmerjenega izobraževanja je trenutno 2.150 dijakov, tam deluje svetovalna služba v sestavi: pedagog — psiholog, nimajo pa socialnega delavca.

Delavci socialnega skrbstva tudi ugotavljajo, da se vsebina dela spreminja. Ob tem, ko se manjša stopnja socialne ogroženosti, se pojavljajo problemi zaradi spreminjanja odnosov med ljudmi, spreminjanja moralnih norm, nerazgledanosti in neosvečenosti, problemi ob migracijah, ko se ljudje preselijo iz vasi v mesto in se tu ne znajdejo in podobno.

UREJANJE PREŽIVNIN

V letu 1980 je bila opravljena valorizacija 965 preživnin, to je več kot leto poprej. Sklenjenih je bilo 109 dogovorov o preživninah. Delo je težavno, saj prav ob urejanju preživnin ugotavljajo še druge težave, zlasti neurejene medsebojne odnose, neurejene stike med otroci in roditeljem, ki ne živi pri otrocih in podobno.

UREJANJE STIKOV MED OTROCI IN RODITELJEM

Način in čas stikov otrok z roditeljem, s katerim ne živi skupaj, je bil določen z odločbo v 10 primerih. Delo je strokovno zahtevno, neredko tudi dolgotrajno in vključuje se še psiholog.

VARSTVO OTROK IN DRUŽINE

DELO STROKOVNE SOCIALNE SLUŽBE

POMOČ PRI UGOTAVLJANJU OČETOVSTVA

V 59 primerih je bila nudena pomoč materi, ki je rodila zunaj zakona, pri ugotavljanju očetovstva. Bilo je nekaj primerov, ko domnevni očetje niso priznali očetovstva, zato je socialna služba matere napotila na sodišče. Ob tem je socialna služba tudi nudila pomoč pri dogovarjanju preživnine za otroke.

POSVOJITVE

V lanskem letu ni bila na novo sklenjena nobena posvojitve. Po določbah zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je postopek bistveno daljši kot je bil prej. Dve posvojitvi sta bili spremenjeni v trajni, tri posvojitve pa so bile razvezane na predlog posvojiteljev zaradi nerazumevanja. Tečejo pa postopki za posvojitve, ki bodo sklenjene v letu 1981.

REJNIŠTVO

Na območju ptujske občine je v rejništvu 124 otrok in mladostnikov. Na novo je bilo nameščenih 14 otrok, prav toliko pa je tudi prenehalo rejništvo.

Bo vpliv potrošnikov na oblikovanje cen sedaj večji?

Ko sem hotela na začetku vsega zvedeti nekaj mnenj o cenah, o oblikovanju cen, ali imamo tudi potrošniki kakšen vpliv na oblikovanje cen, kaj vpliva na padec ali dvig cen, sem za mnenje vprašala nekaj naključnih mimoidočih na ptujskih ulicah: „Ja cene, drago je vse. Če pogledamo samo v izožbe — cene so se v primerjavi z lani zelo povežale. To kar prodamo kmetje pa ni tako drago in se tudi ni kdo ve kako povežalo. Potrošniki ne moremo veliko vplivati na cene, ne vem kako bi lahko vplivali. Čim je česa manj in povpraševanje večje se cene dvigajo in rastle bodo,“ je povedala moja sogovornica.

Mladi malo manj občutijo „cene“; punc, ki sem jih srečala, nista vedeli kako se oblikujejo cene oz. kdo jih oblikuje, ali lahko potrošniki vplivamo na višino cen, povedali pa sta, da moramo vsako povežanje uvoznega blaga pokriti z zvišanjem cen v naši domovini.

Čeprav se s cenami srečujemo na vsakem koraku, kljub temu ne vemo, ali cene le še za okrog 30 odstotkov, ostali del je v pristojnosti republik in občin.

Cene se bodo oblikovale na osnovi meril, ki jih določa zakon: po tržnih pogojih (sproščene cene).

Skupnosti seveda še niso zaživele, skupnost za cene je ustanovljena na nivoju federacije in republik, po občinah pa prav sedaj potekajo priprave za ustanovitev teh skupnosti, v ptujski občini imamo že vse pripravljeno: poseben družbeni dogovor o skupnosti za cene občine Ptuj, ki so ga podpisali izvršni svet SO Ptuj, Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje Maribor, občinski svet zvez sindikatov Ptuj, občinska konferenca SZDL Ptuj in Svet potrošnikov Ptuj. Na osnovi dogovora bomo v občini ustanovili skupnost za cene, pa tudi v združenem delu še pristopajo k sporazumu o ustanovitvi občinske skupnosti za cene (seveda le tiste OZD, katerih pristojnost cen bo v občinski skupnosti za cene).

čin? Bodo razlike med cenami v občinah?

„Nedvomno bodo občine v politiki cen skušale uveljaviti svoje specifičnosti. Zakon o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen postavlja za osnovo oblikovanje cen zakon ponudbe in povpraševanja, to so povedali tudi naključni sogovorniki. Vemo, da je ponudba manjša od povpraševanja, da so slabe letine kmetijstva in prav zato so cene v maloprodaji pod nenehnim pritiskom naraščanja. To velja tudi za nekatere industrijske proizvode, zlasti tiste, ki so se preumirili v izvoz. Prav zato bodo v občinah, kjer sta ponudba in povpraševanje usklajena, prešli na prosto oblikovanje cen. Tudi zakon predvideva prosto oblikovanje cen ali oblikovanje cen po enotni metodologiji: delavci v organizacijah združenega dela bodo na osnovi standardov, normativov, stroškov, oblikovali svoje cene. To je sicer neke vrste prostega oblikovanja cen, saj zakon tudi določa, da

dogovarjanja potrošnikov in izvajalcev storitev, sicer bo to določilo zakona preveč le na papirju.

V svetu skupnosti za cene je tudi predstavnik sveta potrošnikov in upamo, da bo vplival na izvajanje politike cen in potrditev posameznih cen v pristojnosti občine. Zavedati pa se seveda moramo, da bo zakon ponudbe in povpraševanja odigral svojo vlogo in do takrat ko ne bo vzpostavljeno ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem, bodo cene naraščale, gibanj navzdol pa pravzaprav nismo vajeni, čeprav je možnost, da bodo cene tudi padale, če ne bo povpraševanja.

S prostim oblikovanjem cen bo delavec sam prevzemal odgovornost za svoj dohodek. Moram povedati, da v gostinstvu, kjer smo lani cene sprostili, že kažejo zrelost in previdnost naraščanja cen, saj se, če cene preveč naraščajo, promet zmanjšuje.“

SPORAZUMI, ODLOK O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH...

V organizacijah združenega dela prav sedaj pripravljajo sporazume za to področje. Kaj pomeni sprejetje teh sporazumov oz. kaj pomeni, če organizacije združenega dela k njim ne pristopijo?

„Sporazumi so možni znotraj reprodukcijskih verig, znotraj OZD, za določanje internih cen med TOZD. Zakon predvideva, da bodo v samoupravnih splošnih aktih natančno izdelana merila za oblikovanje teh cen. Po teh merilih bi morale organizacije cene oblikovati in jih preverjati prek občinske, republiške in zvezne skupnosti za cene. Kjer meril ne bodo imeli, cen ne bodo mogli spreminjati sami od sebe mimo metodologij, določil zveznega zakona. Zelo nujno je, da v organizacijah združenega dela pohitijo s pripravo teh aktov.“

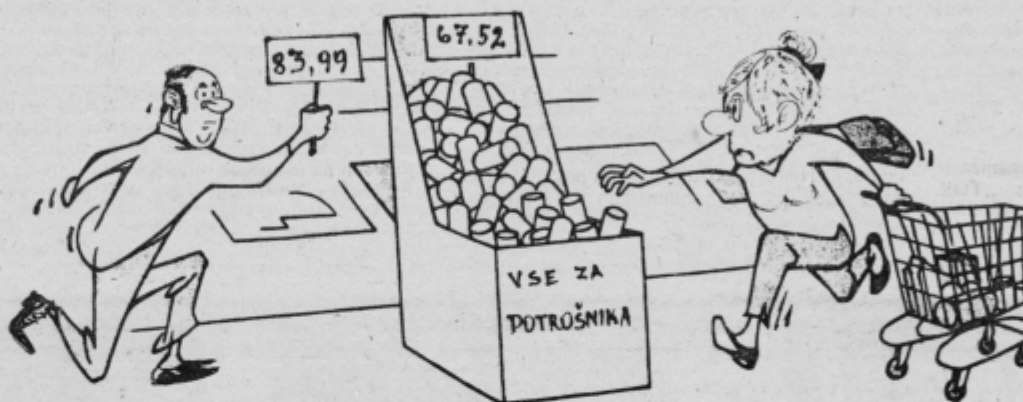
Izvršni svet SO Ptuj je zborom občinske skupščine poslal v obravnavo in sprejem tudi odlok o pravicah in dolžnostih občinskih organov na področju družbene kontrole cen ter o načinu uresničevanja posebnega družbenega interesa pri opravljanju nalog občinske skupnosti za cene občine Ptuj. Zakaj?

„Sam zakon daje pristojnost organom v občinah — izvršnim svetom — da izvajajo družbeno kontrolo cen, če nastanejo motnje na tržišču zaradi nespoštovanja enotnosti jugoslovskega trga, uveljavljanja monopolnih težej, nespoštovanja zakona ponudbe in povpraševanja, za primere, ko cene bežijo mimo resolucijskih predvidevanj. Z odlokom bodo določene pooblastila izvršnemu svetu SO Ptuj, odlok pa tudi določa, da mora izvršni svet v primeru maksimiranja cen na škodo izvajalcev ali proizvajalcev, urediti tudi kompenzacije.“

Odlok določa obveznost ustanovitve skupnosti za cene v skladu z zakonom, način delovanja... je eden od predvidenih aktov, ki jih terja nov način oblikovanja cen.“

Skupnost predvidevajo konstituirati v februarju, ustanovitev skupnosti pa pomeni večjo možnost vplivanja delovnih ljudi in občanov, združenega dela in sveta potrošnikov na politiko izvajanja in oblikovanja cen in pomeni podružabljanje tudi tega področja, kar predvideva zakon o združenem delu ter zvezni zakon o temeljih sistema in družbene kontrole cen.

N. Kotar

Dosedanji vpliv potrošnika na ceno...

mo vseh podrobnosti v zvezi s cenami. Enako vprašanje; kdo oblikuje cene in ali lahko potrošnik nanje kaj vpliva sem zastavila tudi Janku Bezjaku, članu izvršnega sveta SO Ptuj in namestniku predsednika komisije za družbenoekonomski razvoj in planiranje pri SO Ptuj, dobila pa odgovor:

„Področje cen je zelo obsežno področje in še najmanj usklajeno z določili zakona o združenem delu, ki predvideva, da bi delavci v združenem delu samostojno oblikovali svoj dohodek, kar hkrati pomeni, da bi samostojno oblikovali tudi cene svojih proizvodov in storitev. Cene so do nedavnega bile preveč v pristojnosti zveznih organov za cene, ki so na administrativni način maksimirali cene določenih proizvodov in storitev, še zlasti tistih, ki so širšega pomena za celoten jugoslovski trg.“

V lanskem letu je zvezna skupščina sprejela nov zakon o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, ki je začel veljati 1. januarja letošnjega leta in postavlja področje cen v nov položaj, več pristojnosti pri oblikovanju cen imajo sedaj delavci v organizacijah združenega dela, ki lahko na osnovi določil zakona samostojno določajo cene svojih proizvodov, določanje cen pa morajo podrobno opredeliti tudi v samoupravnih splošnih aktih. To seveda pomeni hkrati tudi, da bomo prek skupnosti za cene, ki jo bomo imeli tudi v ptujski občini, samostojne oblikovali cene proizvodov in storitev. Zvezne skupnosti za cene bodo urejale oz. določale

SKUPNOST ZA CENE OBČINE PTUJ

Organi skupnosti so: svet skupnosti, ki bo imel 15 članov. Medobčinska gospodarska zbornica bo vanj delegirala 8 delegatov izmed udeležencev sporazuma, delegate pa bodo imeli v svetu še ostali ustanovitelji skupnosti.

Pristojnosti skupnosti za cene so zlasti na področju storitev: komunalnih, gostinskih, socialnih ustanov... vzgojno varstvenih ustanov. Delovala bo po posebnem poslovniku te skupnosti v skladu s statutom, ki ga bo skupnost imela. V občinski pristojnosti bodo torej cene tistih proizvodov in storitev, ki so manjšega ali občinskega pomena: cene gostinskih storitev, komunalnih storitev, stanarin, specialnih vrst kruha in peciva, cene kmetijskih storitev na področju rastlinske proizvodnje, nekatere cene s področja vodnega gospodarstva in visokih gradenj, cene voznic mestnega prometa, storitve zasebnih obrtnikov, marže v trgovini za tiste proizvode in storitve, ki so v pristojnosti občinske skupnosti za cene, področje obrti in osebnih storitev... precej cen, ki so še vedno ostale v pristojnosti republike bo kmalu prenešeni v občinske skupnosti za cene. Tako bodo občinske skupnosti za cene dobile vlogo v smislu zveznega zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen.

Ali obstaja bojazen, da bo mogoče glede na cene bolje živeti v kateri izmed drugih slovenskih ob-

lahko maksimirajo cene izvršni sveti SO Ptuj, v primeru če nastanejo kakšne motnje ali anomalije. Je pa tudi določilo, da če IS maksimirajo cene določenim proizvodom in storitvam, pod nivojem, ki je po metodologiji upravičen, morajo uvesti tudi kompenzacije (kot na primer pri mesu).

V občini bomo prosto oblikovali vse cene proizvodov in storitev, ki so v občinski pristojnosti, če bosta seveda ponudba in povpraševanje usklajena. Povedati je potrebno, da smo v ptujski občini že v lanskem letu pristopili k prostemu oblikovanju cen gostinskih storitev (razen seveda cene abonentskih kosil in malic).

Pričakovati je torej, da bodo nastale razlike v cenah enakih storitev po občinah, ostaja pa še vedno nekakšna najblažja kontrola cen, predlaganje cenikov v potrditev občinski skupnosti za cene.“

Če gremo spet na začetek našega sestava moramo ponovno zastaviti vprašanje ali bo sedaj vpliv na oblikovanje cen večji?

„Potrošniki bodo prek skupnosti za cene imeli bistveno večji vpliv preko skupnosti za cene ali preko izvršnega sveta. Svet potrošnikov lahko zahteva sklenitev sporazuma ali dogovora o izvajanju politike cen ali višine cen pomembnejših storitev, ki so v pristojnosti občinske skupnosti za cene. Skupno bomo morali imeti take cene, izoblikovane po samoupravni poti, ki ne bodo le pod vplivom zakona ponudbe in povpraševanja, povprečne storilnosti... ampak rezultat

DRUGI UKREPI

Socialna služba je v 45 primerih sodišču posredovala mnenje — kateremu od roditeljev naj se dodeli otrok ob razvezi, v 9 primerih je bila izdana odločba o prenakazovanju otroškega dodatka, svetovanje v družinah pa je bilo v 163 primerih. Družinam, ki so zašle v gmočne težave, je socialna služba nakazala 20 enkratnih materialnih pomoči in 4 časne. 25 družin pa prejema stalno družbeno materialno pomoč. Za pomoč pri plačilu prehrane v šoli je zaprosilo 308 otrok oz. njihovih staršev.

NOVE NALOGE V LETU 1980

Predzakonsko in zakonsko svetovanje opravlja socialno skrbstvo Ptuj od 1. januarja 1980 dalje, v tem okviru je bilo obravnavanih 431 parov in to v okviru prvega stika, širšega programa pa se je udeležilo le 9 parov. V zakonski svetovalnici je iskalo pomoč 16 zakoncev, ki so iskali nasvet psihologa in socialnega delavca. Predvidevajo, da se bo dejavnost zakonske svetovalnice širila in bo postajala vse bolj posvetovalni center, ki bo deloval tudi preventivno, zlasti za mlade.

V letu 1980 je bilo opravljenih tudi 104 pravnih poskusov. To delo je še posebno zahtevno, naporno in dolgotrajno. Spravni poskusi so uspeli v 6 primerih, v nobenem primeru pa ne med partnerjema, ki nimata več mladoletnih otrok.

(Povzete iz gradiva za sejo)

Jutri prodaja plemenskih telic

Kmetijska pospeševalna služba kmetijske zadruga Ptuj je na območju občine preusmerila že vrsto kmetij v tržno proizvodnjo. Tudi v tem srednjeročnem obdobju nameravajo preusmeriti vrsto kmetij in planirajo, da jih bo 1985 leta tržno preusmerjenih že 1400. Preusmerjanje kmetij bo potekalo na celotnem območju občine, zlasti pa še na manj razvitem območju, kjer smo do sedaj precej zaostajali.

Tudi na območju Stoperc in Zetal je pospeševalna služba do sedaj preusmerila že vrsto kmetij v mlečno proizvodnjo, nekaj pa je tudi takšnih, ki so preusmerjene v rejo plemenskih telic, preusmeritve pa že dajejo prve rezultate. V mlečno proizvodnjo je preusmerjenih 6 kmetij s 120 stojišči, v rejo plemenskih telic pa 5 kmetij s 100 stojišči. Prve plemenske telice vzrejene v teh hlevih bodo v prodaji v petek 13. februarja.

Vsi, ki želijo obnoviti lastno čredo z nakupom teh telic, se lahko kot kunič oglasijo v prostorih kmetijske zadruga Ptuj jutri, 13. februarja do 8. ure. Člani kmetijske zadruga Ptuj lahko za nakup plemenskih telic dobijo tudi kredit.

N. Kotar

Preživninsko varstvo, setveni plan, uresničevanje nalog ...

Preživninsko varstvo kmetov ostaja še vedno precej trd oreh našega in slovenskega kmetijstva na sploh, prevzemanje kmetij pa zaradi bega mladih z zemlje vse pogostejša težava in zaskrbljujoča obveza. Prav iz tega vzroka je uresničevanje zastavljenih ciljev v planskih dokumentih na področju kmetijstva, tudi v ptujski občini zelo zahtevna naloga, saj je vse več kmetij takih, kjer gospodarita ostarela starša. V vseh planskih dokumentih pa na drugi strani povdarjamo, da je potrebno obdelati vso zemljo, posejati in pridelati čim več hrane, te strateško pomembne surovine, ki smo ji končno le priznali pomen, ceno, ... O vseh teh težavah, odprtih nalogah ter o sestavnem planu v letošnjem letu je beseda tekla tudi na torkovi seji sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi, ki deluje pri predsedstvu občinske konference SZDL Ptuj in ga vodi Janez Vrečer, direktor TOZD Mlekarna Ptuj. Ker je bila seja sveta v torko ob dvanajstih, ko je redakcija že zaključena bomo v podbor nostih s seje poročali v naslednji številki Tednika.

N. Kotar

Prispevek za obrambo pred točo naj bi plačevali vsi Slovenci

Pod tem naslovom smo v Tedniku z dne 5. februarja 1981 lahko čitali sestavek, ki ponovno opozarja, tokrat na primeru organiziranega pristopa k obrambi toče, kako v naši družbi še ne obvladujemo samoupravnega sporazumevanja in kako pristransko se obnašamo, kadar gre za obveznosti, ki so potrebne za zadovoljevanje naših skupnih potreb in interesov.

K ugotovitvam in stanju okrog podpisovanja samoupravnega sporazuma o sestavitvi območne samoupravne skupnosti severovzhodne Slovenije za obrambo pred točo, ki so navedene v omenjenem članku je treba še nekaj zapisati.

Človek se proti naravnim ujмам, kot so potresi, viharji, poplave, toča itd. brani vse od svojega obstoja, pri čemer pa je običajno ostal nemočen, saj se občasno le sproščajo naravne sile, ki jih ni mogoče vselej obvladovati. Razvoj znanosti in tehnike je v zadnjem obdobju prispeval pomembni dosežki, to je dokaj uspešen sistem obrambe pred točo. Obrambnega sistema smo se vsi radi oprijeli in ga osvojili, zataknilo pa se je pri financiranju, ki prav gotovo ni poceni še vedno pa je mogoča primerjava med stroški, ki pri tem nastajajo in škodo, ki jo toča prizadene.

Delegacija združenih kmetov Kmetijske zadruga Ptuj v zboru združenega dela skupščine občine Ptuj je ves čas postopka razprav in sprejemanja tozadevnih aktov imela naslednje bistvene pripombe, ne da bi zaradi tega odklanjala sistem:

— nesprejemljivo je namreč izhodišče, da morajo za obrambo pred točo biti zainteresirane le organizacije združenega dela, ki se bavijo s pridelovanjem, dodelavo, predelavo in prometom s kmetijskimi pridelki, gozdnogospodarske in lovške organizacije, češ, da toča prizadene le te in da to ni škoda za vso družbo.

— predlog odloka dalje določa takozvane diferencirane prispevne stopnje 0,32 % od dohodka za organizacije, ki se bavijo s primarno proizvodnjo, 0,16 % za organizacije sekundarne proizvodnje in 1,3 % za lovške organizacije. Ali ni to popolni nesmisel? ali smo res pridelovalci hrane samemu sebi namen? Biti mora izveden sistem financiranja vseh Slovencev z enakim deležem.

— Kmetijska zadruga kot organizacija združenih kmetov, ki nima svoje lastne družbene proizvodnje ustvarja prihodek le iz organizirane kmetijske proizvodnje in prometa z ropromaterialom za kmetijsko proizvodnjo. Za zasebni sektor kmetijstva je občina sprejela odlok, ki določa obremenitev 1,3 % od katasterskega dohodka to pa pomeni, da združeni kmetje tako plačujejo dvojni prispevek, prvič neposredno iz KD, drugič pa posredno iz ustvarjenega skupnega prihodka z združenjem dela in sredstev v zadrugi.

Samoupravni organi zadruga Ptuj so sicer sklenili podpisati predmetni sporazum za financiranje obrambe pred točo s pripombo, da ni pravičen, še manj pa objektivni in sporazumski.

Miran GLUŠIČ

Gojenje gozdov je pomembno in zahtevno

V Sloveniji obrača gozd nad milijon ha površin. Uvrščamo se med dežele z veliko gozdnatostjo, saj ta pri nas presega 50 odstotkov. Pretežni del — 63 odstotkov gozda je v lasti 211.000 zasebnih lastnikov, ki so večinoma kmetje, zato jim tudi pravimo kar kmečki gozdovi. Uvrščamo jih lahko med pomembne temelje gradnje naše civilizacije in kulture. Na območju ptujske in ormoške občine za kmečke gozdove skrbi temeljna organizacija kooperantov gozdarstvo, kjer je 19.000 hektarov gozdov in 14.000 lastnikov teh gozdov.

Anton Žagar, direktor te temeljne organizacije nam je o organizaciji povedal: „TOK gozdarstvo je bila ustanovljena pred petimi leti in je nastala iz prejšnjih gozdnih obratov, ki so gospodarili z gozdovi družbenega in zasebnega sektorja kmetijstva. Pri delu nas spremljajo težave zlasti zaradi velike razdrobljenosti gozdov med lastniki. Največje površine gozdov imajo kmetje na območju zahodnih Haloz (v Makolah, Stopercih, Zetalah, Podlehniku in Leskovcu), kjer so tudi najbolj gozdnati predeli, saj je nad 65 odstotkov površin pogozdenih. Skupna letna sečnja v teh gozdovih znaša 50.000 kubičnih metrov, žal pa še vedno gre za lokalno porabo več kot 75 odstotkov tega etata. Le 13.000 kubičnih metrov neto lesne mase na leto gre v predelavo.

S temeljno organizacijo kooperantov je vzpostavljena široka možnost sodelovanja z lastniki gozdov, zlasti pri poseku, ukrepih za obnovo, nego in varstvo gozdov. Zaposlenih je le 39 delavcev, ki so organizirani na štirih območjih, znotraj katerih so delovišča. Če bi zapisali nekaj še o samoupravljanju in vplivu lastnikov gozdov na odločanje, moramo reči, da pri odločanju v dveh tretjinah sodelujejo lastniki gozdov in v eni tretjini člani kolektiva TOK gozdarstvo.“

V slovenskem prostoru niso spodbudne ugotovitve glede kakovosti in vrednosti gozdov.

Prevladujejo namreč slabši, manjkvalitetni gozdni sortimenti ali celo drva. Glede na ocene lahko trdimo, da vrednost kmečkih gozdov zaostaja za celih 70 odstotkov za možnostmi, ki jih lahko dosežemo le s skrbno in pravilno nego gozda. V TOK gozdarstvo v Ptujju prav zaradi tega želijo spremeniti slabo donosne gozdove, zato so izdelali tudi poseben program prenove tistih gozdov, ki so preizkoriščeni ali degradirani. Po tem programu naj bi v petnajstih letih na območju Haloz pogozdili 3900 ha površin, 5100 ha gozdov pa bodo intenzivno negovali. Ta naloga ostaja nerealizirana že iz prejšnjega srednjeročnega obdobja, kajti zmanjkalo jim je sredstev.

Osnovni cilj gojenja v slovenskem gozdu je čim večja proizvodnja količinsko, še bolj pa po vrednosti lesa, v čim krajšem času in s čim manjšimi stroški, tega pa seveda ne moremo doseči brez intenzivnega gojenja oziroma nege gozdnih sestojev. V TOK gozdarstvo nameravajo sečnjo povečati za 1,5 odstotka in bi se tako gibala v naslednjih petih letih po obsegu od 13.200 do 14.200 kubičnih metrov blagovne proizvodnje. V naslednjih petih letih (do 1985) bi na območju TOK letno obnovili okrog 60 ha gozov, 250 ha bi letno namenili intenzivni negi in porabili za varstvo gozdov 300 delovnih dni.

Pomembne so tudi naložbe v prometnice, letno bodo na novo zgradili 1,5 kilometra gozdnih kamionskih cest in jih 2 km obnovili. Sredstva bodo vlagali še v potrebno mehanizacijo.

V programu TOK so tudi zapisali, da bodo razširili sodelovanje z lastniki gozdov s pogodbenim vključevanjem in da jih bodo oskrbovali za materialom, potrebnim v gozdarstvu.

N. Kotar

Težave pri odstranjevanju živalskih trupel

Zakon o varstvu živali pred kužnimi boleznimi določa, da morajo lastniki živali, organizacije združenega dela, delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih zagotavljati pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja in preprečevati zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, prometu živali, živalskih surovin, proizvodov, krmil in odpadkov.

Občine so dolžne skrbeti za ustrezno število redno vzdrževanih zbirališč za trupla in za živalske surovine, odpadke... Občinska skupščina lahko odredi plačevanje službe za neškodljivo odstranjevanje konfiskatov, ki nastanejo pri obdelavi, predelavi in prometu živalskih surovin in proizvodov ter plačevanje stroškov za neškodljivo odstranjevanje trupel. Neškodljivo odstranjevanje trupel poginulih živali, odpadkov in ugotavljanje vzrokov pogina so pomembni ukrepi za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje živalskih kužnih bolezni.

Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo Ptuj je konec lanskega leta prav zaradi pojava stekline na območju, ki ga pokrivajo, predlagal izvedbo ukrepov za zatiranje živalskih kužnih bolezni, posebej še stekline na območju občine Ptuj. Ugotavljajo namreč, da so s pristopom k družbenemu dogovoru o odstranjevanju kadavrov v mariborski regiji rešeni le najbolj pereči problemi odstranjevanja trupel poginulih živali in odstranjevanje trupel iz farne bekonov Kmetijskega kombinata Ptuj in iz klavnice velikih živali na Žnidarčičevem obrzbu Perutnine Ptuj. Neurejeno je ostalo še vedno zbiranje piščančjih trupel in kontumac za pse, sumljive zaradi stekline.

Inšpektorji zahtevajo pri vzreji brojlerjev urejena zbirališča poginulih piščancev pri rejcih kooperantih, tako dobiva problem živalskih odpadkov nove razsežnosti. Da bi zmanjšali tudi prevozne stroške za transport do zbirališča odpadkov bi kazalo način zbiranja živalskih odpadkov decentralizirati. Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo v Ptujju je pripravila dokumentacijo za pridobitev lokacije, kjer bi uredili zbirališče živalskih trupel in odpadkov ter izolatorje za pse, ki so na opazovanju zaradi stekline, objekt pa načrtujejo na desnem bregu reke Drave v bližini čistilne naprave. Vrednost investicije je predvidena v višini 3.650.000 din, sredstva pa naj bi združili občina Ptuj, Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo Ptuj, Mesokombinat Perutnina Ptuj, Kmetijska zadruga Ptuj, Kmetijska zadruga Lovrenc na Dravskem polju in Kmetijski kombinat Ptuj. Obratovalni letni stroški so predvideni v višini 1.151.800 din, zbirali pa bi jih s prispevkom, ki ga bo določal odlok o plačevanju stroškov za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel na območju občine Ptuj, plačevali pa ga bodo ob izdaji zdravstvenih spričeval in potrdil o cepljenju psov: za govedo in konje 12 din, za žrebeta in teleta do 120 kg 6 din, za prašičke do 50 kg 3 din in za pse 50 din. Prispevek se bo zbiral na posebnem računu proračuna občine Ptuj.

Po podatkih uprave za inspekcije občin Ormož in Ptuj je letno izdanih 9780 zdravstvenih spričeval za govedo in konje, 5700 za žrebeta in teleta, 36.400 za prašičke, 9200 za pujske ter 7100 o cepljenju psov. Ob enakem številu izdanih potrdil bi tako bilo letno zbranih 716.460 din, kar pa ne bo dovolj za funkcionalne izdatke higienske veterinarske službe in zato je izvršni svet SO Ptuj, ko je osnutek odloka obravnaval, menil da je besedilo potrebno dopolniti še s prispevkom od perutnine ali povišati predloge, ki pa še sedaj predstavljajo četrtino vrednosti zdravstvenih spričeval.

Odlok o plačevanju stroškov za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel na območju občine Ptuj bodo obravnavali in odločali o sprejemu le tega tudi zbori občinske skupščine.

N. Kotar

ZMAGALA EKIPA MARKOVCI II

V soboto smo bili s kvizom „Mladi in kmetijstvo“ ponovno, kot že pred leti, gostje v združenem domu v Markovcih na Ptujskem polju, v kraju, ki ga bogati prenašanje folklornih tradicij, lepa pesem in dobra beseda

domačinov. Prav zato so mladi člani folklorne — kviz tudi začeli z venčkom štajerskih narodnih plesov.

Tekmovalci, po trije v šestih ekipah, so odgovarjali na vprašanja iz poljedelstva, živinoreje,

strojništva, kmetijske zakonodaje, sadjarstva, vinogradništva, hranilno kreditne službe in družbeno politične prakse. Pravilnost oziroma nepravilnost odgovorov je ocenjevala komisija sestavljena iz predstavnikov mladinskih vrst in kmetijskih strokovnjakov, saj sta kmetijska zadruga Ptuj in OK ZSMS Ptuj bila tudi organizatorja tega kviza.

Lahko rečemo, da so tekmovalci pokazali mnogo znanja, tekmovalnega duha in to, da je zmagala tista ekipa, ki je največ znala (vprašanja pa nikakor niso bila enostavna) in upamo lahko, da nas bo zmagovalna ekipa tudi na regijskem tekmovalju dobro zastopala. Kako so se torej razvrstili tekmovalne ekipe: prva je bila ekipa Markovci II, ki so jo sestavljali Marjan Polanec, Franček Golob in Daniel Korošec; druga ekipa Lovrenc I — sestavljali so jo Anton Pletersček, Marjana Letonja in Franc Planinšek; tretja pa ekipa Zetal — Jože Horvat, Katica Hajšek in Anton Kolar. Sodelovale so še ekipe Lovrenc II, Slovenske gorice in Markovci I.

Pa zapišimo še nekaj o nagradah. Kmetijska zadruga Lovrenc na Dravskem polju je prispevala 6 vreč mineralnih gnojil in tri vreče semenskega krompirja, KS Markovci 1000 din, KZ Ptuj 9 vreč mineralnih gnojil, Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo Ptuj tri osemnitve za krave, OK ZSMS Ptuj knjižne nagrade in Tovarna dušika Ruše 9 vreč mineralnih gnojil.

V sprostitve tekmovalcem in razvedrilo gledalcem je pel tudi moški pevski zbor PD Markovci, pozno v noč pa je nato bila še zabava, saj so markovci mladinci v goste povabili ansambel Grif iz Maribora, ki je skrbel tudi za ozvočitev prireditve.

Marjanu Polancu, Frančku Golobu in Danielu Korošču pa moramo zaželeli mnogo uspeha pri pripravi na regijski kviz in dobro uvrstitev na tem kvizu — sicer pa upamo, ne bo težav, saj so ti tekmovalci odgovorili na vseh šest zastavljenih vprašanj s popolnimi odgovori in povedali vedno več kot smo zahtevali.

N. Kotar

Tri od šestih sodelujočih ekip

Člani strokovne komisije

Zmagovalci: Marjan, Franček in Daniel

Foto: I. kotar

KMEČKA GOSTIJA

„Začetek je povsod težak!“

Letos bo na kmečki gostiji v Ptuj, ki je ena od prireditelj v okviru 20. Kurentovanja s karnevalom, čisto prava poroka. Zakonsko zvezo bosta sklenila Anica Kmetec, 25-letna uslužbenka TOZD Koloniale Maribor, ki živi v Kidričevem in Božidar Vaupotič, 26-letni prodajalec Metalke iz Maribora.

Povedala sta, da sta se spoznala pred tremi leti v prodajalni, kjer je zaposlen Darko, kot mu pravijo prijatelji in potem se je počasi razvijala ljubezen, ki je pripeljala do sklenitve zakonske zveze. Kdo je pravzaprav dal pobudo za odločitev, da se poročita po starih kmečkih običajih Ptujskega polja?

„Moja sestra,“ pravi Anica, „ki je opazila razpis organizacijskega odbora in naju nagovorila, naj se odločiva.“

„Sicer sva se imela namen poročiti koncem aprila,“ povzame Darko, „pa bo sedaj tudi prav.“

Kako so sprejeli vajino odločitev starši?

„Ja, tega niso pričakovali,“ z obotavljanjem pove Anica, Darko pa pravi:

„Najprej so bili presenečeni, ker niso pričakovali take poroke, potem pa so rekli, zakaj ne! Take poroke ni vsak dan. Kar zadovoljni so. Le to jih skrbi, ker bodo morali precej sodelovati pri vseh teh običajih. Tudi midva bova morala, pa mislim, da bo kar šlo. Čeprav sva oba iz delavske družine, poznava marsikatero kmečko opravilo.“

Kako pa bosta uredila stanovanjsko vprašanje?

„Kot večina mladih, sva tudi midva brez stanovanja. Računava, da bova imela več možnosti, ko bova poročena. V moji delovni organizaciji stanovanj ni, so pa pripravljene sofinancirati nakup stanovanja ali gradnjo.“

„Pri nas je tudi bolj težko,“ pove Anica. „Stanovanj ni, vsakih nekaj let kupimo kakšno stanovanje, prednost pa imajo seveda tisti, ki imajo večje probleme kot midva.“

V začetku bosta najbrž stanovala pri Darkovih starših, želita pa najeti vsaj kakšno sobo, da bi lahko začela na svoje, kot sta dejala. Kupila sta že vso opremo, zato si toliko bolj želita svoje stanovanje. Darko je že preizkusil Aničine kuharske veščine in pravi:

„Če bo vedno tako dobro kuhala, se bom kaj kmalu zredil.“

Pa bo zmeraj tako, Anica?

„Ne vem! Saj veste, kakšni so moški. Včasih jim nič ni po godu! Zakaj se on ne bi kdaj kaj skuhal in pokazal, da zna tudi v kuhinji kaj postoriti?!“

„Ko si bila bolna, si dobila čaj,“ z nasmehom vskoči v pogovor Darko. „Tudi kosilo bi skuhal. Moj oče je mami vedno pomagal pri gospodinjstvih opravilih, ne vem, zakaj jaz ne bi svoji ženi. Sicer sem se učil za kuharja, pa sem držal le mesec in pol, potem pa sem šel za prodajalca.“

Sicer pa je Darko prepričan, da stari rek še drži. Namreč, da žena

Anica in Darko — tokrat še kot dekle in fant. (foto JOS)

podpira tri vogale pri hiši, četrtega bo pa že zmogel!

Pred Anico in Darkom je še obisk v zakonski svetovalnici. Pravita, da se ga bosta z veseljem udeležila — svatovanja namreč — morda tudi dodatnega svetovanja, saj sta prepričana, da bosta zvedela za marsikateri koristni nasvet, da bosta laže premagala začetne težave.

„Vsak začetek je težak, verjetno v zakonu še najbolj,“ ugotavlja Darko.

In kaj menijo o kmečki gostiji, ki jo bodo po običajih Ptujskega polja izvedli vaščani iz markovske krajevne skupnosti, prijatelji?

„Vsi se zanimajo za to gostijo. Vendar za vse ne bo dovolj vstopnic, saj je njihovo število omejeno. Prepričana sva, da bo zelo veselo. Sicer pa bomo praznovali tudi pri Aničinih starših, pa še pri mojih,“ je zaključil pogovor Darko.

O tem, da bo veselo, res ni dvomiti. Za to bodo poskrbeli 21. februarja ob 12. uri, ko bo gostija na magistratu, kopljači, plesalci in godci naših folklornih skupin, zvečer v Narodnem domu pa starešina, mladoporocena, muzikantje in svatje. Mnogo sreče na skupni poti, Anica in Darko!

N. D.

LENART V SLOVENSkih GORICAH

Svečana seja skupščine in predsedstev DPO

Predsednik skupščine občine Lenart Božo Tuš je sklical za v petek, 20. februarja svečano sejo skupščine in predsedstev družbenopolitičnih organizacij. Seja bo posvečena obletnici, življenju in delu tovariša EDVARDA KARDELJA. O pomenu in prispelku tov. Kardelja k graditvi naše samoupravne socialistične družbe bo govoril predsednik OK SZDL Lenart — Drago Štravs.

VRSTA PREDAVANJ ZA KMETOVALCE

Kot da bi nekako pozabili na izobraževanje in delo s kmečkimi ženami, že dolgo nismo zapisali nič o njih. Sicer pa je tudi res, da je zaradi odsotnosti Terezije Meško, pospeševalke za delo s kmečkimi ženami, delo tudi zastalo. Prav je, da uvodoma ugotovimo in zapišemo kako je potekalo izobraževanje kmečkih žena v lanskem zimskem obdobju: imeli so sedem predavanj o zamrzovanju živil in zamrzovalni skrini. Šest predavanj o zdravi prehrani in hitri pripravi hladnih jedi, štiri predavanja o pridelovanju vrtnin, pet predavanj o kmetijskih strojih, po eno predavanje o alkoholizmu in najpogostejših ženskih boleznih, dve predavanji o ureditvi kmečke hiše in okolja ter en kuharski tečaj. Organizirali pa so še dvodnevno strokovno ekskurzijo in devet enodnevnik.

V sodelovanju s svetom za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk, ki deluje pri OK SZDL Ptuj in občinskem odboru Rdečega križa Ptuj, pa bo v Ptuj organizirano že prvo letošnje predavanje na temo: notranja in zunanja ureditev kmečke hiše ter skrb za zdravo okolje. Predavanje bo 18. februarja v prostorih osnovne šole Ljudevita Pivka v Ptuj (v prostorih nekdanje ekonomske srednje šole), udeležijo pa se ga lahko vse kmečke žene z območja ptujске občine. Določen je tudi že datum za predavanje o zamrzovanju živil in zamrzovalni skrini, to bo 11. februarja v Gorišnici.

Naj ob koncu zapišem še to, da bodo predavanja kvalitetno pripravljena in jim je vredno prisluhniti, saj bodo govorili priznani strokovnjaki, ki jih imamo le redko kdaj priložnost poslušati.

N. Kotar

POGOVOR S POŽARNIM INŠPEKTORJEM EDVARDOM KOZELOM

Z gorivi varčno in predvsem varno!

Zadnje čase je gorivo že tako drago, da smo potrošniki prisiljeni k varčevanju na vsakem koraku. Kljub temu pa ostaja še veliko možnosti racionalne potrošnje neizkoriščenih. Zato smo k razgovoru povabili Edvarda Kozela, vodjo požarne inšpektorata pri upravi za inšpekcije SO Ormož in Ptuj. O možnostih varčevanja s tekočimi gorivi je uvodoma dejal:

„Smo v času pomanjkanja tekočega goriva, zato je prav, da najdemo čim več možnosti varčevanja. Začnimo pri kurjenju za centralno ogrevanje. Peč centralne kurjave mora biti izbrana in sicer mora biti take kapacitete, da bo njena izkoriščenost najoptimalnejša. Njena izkoriščenost pa je tudi odvisna od velikosti dimnovodne tuljave, pa tudi od same višine dimnika — tako dosežemo potreben vlek. Eden od pomembnih pogojev za optimalno potrošno goriva pa je tudi ustrezen in pravilno nastavljen gorilnik ter regulacija in nastavitve termostata.“

Sama kotlovnica mora imeti zagotovljeno tudi zadostno naravno zračenje in dovod zadostne količine potrebnega zraka za izogrevanje. Če je v kotlovnici premalo zraka, oziroma kisika, ki je nujno potreben za izogrevanje, gre veliko energije v prazno — v dimnik. Na drugi strani pa se pri nepopolnem izogrevanju ustvarja strupen plin ogljikov monoksid.

V javnih kotlovnica so lahko zaposleni le delavci, ki imajo dokazilo o opravljenem izpitu za kurjača. Tudi od teh delavcev je dostikrat odvisna potrošnja goriva. Predvsem se to izkazuje v različnem posluženju peči in skrbi za brezhibnost celotnega sistema kurjenja.

Pri lokalnem ogrevanju na tekoče gorivo moramo paziti na to, da nalivamo peč samo takrat, ko je hladna, torej pred pričetkom kurjenja, nikakor pa ne med kurjenjem. Peč prižgemo strogo po navodilih izvajalca. Želel bi opozoriti še, da lahko kurimo le tisto vrsto goriva, za katero je peč konstruirana in nastavljena. Bili so že namreč primeri, da je zaradi neustreznega goriva prišlo do eksplozije, oziroma požarov. Torej naj velja: če imamo peč za centralno ogrevanje nastavljen in konstruirano za težko kurilno olje — mazut, ne smemo vlivati v rezervoar lahkega kurilnega olja dokler ni sistem napajanja in gorilnik za to strokovno prilagojen.

Prav tako je pri pečeh za lokalno ogrevanje. Kurimo lahko le gospodinjstvo kurilno olje, ni pa dovoljeno nalivanje peči s petrolinom, petrolejem in podobnimi gorivi.“

Morda še nekaj opozoril o vskladiščanju tekočega goriva, kako naj to poteka?

„Zaradi pomanjkanja tekočega goriva se nekateri občani skrbno postavljajo v vrste na bencinskih servisih in kupujejo kufino olje ter ga nosijo domov v večjih količinah. Pri tem bi želel opozoriti, da nepravilno vskladiščeno kurilno olje ogroža varnost premoženja ljudi. Nikoli ne vemo naprej, kdaj lahko pride do požara in v takšnih trenutkih tudi ni časa, da bi pravočasno odstranili, včasih tudi precejšnje količine kurilnega olja.“

Koliko litrov kurilnega olja pa je lahko vskladiščena?

„Po veljavnih tehničnih predpisih imamo lahko na eno stanovanje vskladiščenih največ do 200 l gospodinjstvega olja in to seveda v kovinskem sodu, ki mora biti spravljen v kletnem prostoru ali podobnem prtičnem prostoru, ki je zgrajen iz ognjeodpornega gradbenega materiala, ki se mora ognju upirati vsaj dve uri. V kolikor takega prostora nimamo, pa imamo lahko le dve posodi olja po 25 l, ki sta iz neomljljivega materiala in prilagojeni za naftne derivate. Te posode pa lahko imamo v pomožnih prostorih, v katerih ni vira toplote ali vžigalja. Nikakor pa ne dovolimo odlagati vnetljivih tekočin v drvarnice, na podstrešje, v garaže, v skupne prostore, stopnišča in podobno.“

Kako pa je s hranjenjem pogonskih goriv za potrebe kmetijske mehanizacije. Vemo, da so tu prisotni drugačni pogoji in razmere?

„Tudi za pogonsko gorivo za potrebe kmetijske mehanizacije veljajo enaki ukrepi. Bencin in plinsko olje lahko spravljamo le v prostorih, ki so za to grajeni. Taki prostori — skladišča morajo biti zgrajeni iz nevetljivega materiala. Biti morajo dobro zračeni, zagotovljeno pa mora biti tudi dno — ob morebitnem razlitju tekočine ta nikakor ne sme pronicati v zemljo. Pri takim skladišču mora obvezno biti na razpolago gasilno sredstvo, kot mivka, gasilni aparat in drugo pripadajoče orodje. Žal niso redki primeri, ko so navedene vnetljive tekočine spravljene preprosto na dvorišče ali za gospodarskimi objekti. Nekateri pa jih imajo kar v raznih drvarnicah, leseh in lopah ali podobno. S takim načinom vskladiščanja je ogrožena varnost lastnega premoženja in ogrožanje drugih, predvsem pa, ko gre za strnjena naselja ali vasi.“

Prav je, da kot požarni inšpektor opozorite

občane tudi na vse pogostejši pojav gozdnih požarov, smo jih imeli tudi v ptujski občini?

„Da, tudi v ptujski občini smo januarja letos imeli požar, ki se je razširil na večji travniški površini. Do požara je prišlo zaradi nekontroliranega požiga travišča. Občane opozarjam, da ni dovoljen sežiganje nobene suhljadi, predvsem pa ne v neposredni bližini gozdnih površin. Če že kdo želi sežigati takšne vrste krame, mora to opraviti ob primernem času, se pravi v brezvetrju. O tem pa mora predhodno obvestiti krajevno postajo milice ali gasilsko enoto, zagotoviti pa mora tudi pripravljenost ustreznih gasilnih sredstev, če bi recimo prišlo do razširitve požara.“

Kako pa so občani po vaši oceni opremljeni s požarno-varnostnimi sredstvi?

„Oskrbljeni so razmeroma dobro, saj obstaja o tem tudi zakon. Opozoril bi predvsem na vzdrževanje in redni pregled gasilnih sredstev. Dosti je takšnih delovnih organizacij, hišnih svetov in posameznikov, ki so namenili precej denarja za nakup gasilnega orodja ali sredstva. Žal pa je to večkrat v neustreznem stanju. Ko ga kupimo, ponavadi ne skrbimo za vzdrževanje. Dostikrat se ob trenutkih požara pokaže, da sredstva ne delujejo.“

Prav je in tudi tehnična navodila določajo tako, da mora biti vsak gasilni aparat pregledan vsakih šest mesecev, seveda le po strokovno usposobljeni in pooblaščenih osebi. V Ptuj imamo za to servis, ki je pri GD Ptuj v novem domu gasilcev ob Natašini poti. Ta servis ima pooblastila od obeh proizvajalcev v Jugoslaviji, to je od Pastorača v Zagrebu in Vatrosprema iz Beograda. Kljub temu, da še ni predpisa o obvezni opremljenosti osebnih motornih vozil z gasilnimi aparati, pa toplo priporočam vsem voznikom, da si te priročne aparate čim prej nabavijo. Dostikrat pride do požara tudi na avtomobilih in če nimamo na razpolago gasilnega aparata, smo prepuščeni, da s težkim srcem opazujemo, kako nam gori naše premoženje. Teh primerov smo že imeli precej, v nekaj minutah so ljudje ostali brez svojega avtomobila. Prav je, da si še pravi čas kupimo manjši gasilni aparat, ki je nalašč za osebna vozila z vsebino dveh ali treh kg, kupimo pa ga lahko tudi v Ptuj — v trgovini Volan. Pa srečno vožnjo.“

M. Ozmeč

PODPORA IZVRŠNEGA ODBORA KULTURNE SKUPNOSTI

Tudi združitev vseh ustanov in služb

Izvršni odbor občinske zveze kulturnih organizacij je pripravil obširnejše poročilo o problematiki gledališke dejavnosti, vključno s težavami, s katerimi se že nekaj let srečuje tudi gledališki ansambel. Podatek, da v sezoni dela le od osem do petnajst skupin med tridesetimi aktivnimi prosvetnimi društvi v občini, ni najboljši spodbuden, da ne rečemo celo zaskrbljujoč. Težave so več ali manj znane in tudi pisali smo o njih — tu gre za kadrovsko problematiko, pa prostorsko, tehnično in finančno. S temi ugotovitvami so na zadnji seji podrobnejše seznanili tudi člani izvršnega odbora ptujске kulturne komisije za gledališko dejavnost v vseh bodočih akcijah, ki jih v občini dolgoročno načrtujemo. Ugotovili so tudi, da le moralno politična podpora ne more biti dovolj

kljub popolnemu amaterizmu v dejavnosti in da bo v okviru možnosti potrebno zagotoviti vsaj toliko denarja, da bi lahko v sezoni 1981/82 začel z delom polklicni režiser. Njegova obveza bo vsaj dve primiri v ptujskem gledališču in nudenje osnovnega igralskega znanja skupinam na terenu.

Ena izmed temeljnih nalog na področju kulture v ptujski občini bo tudi združitev vseh kulturnih ustanov in zavodov v nekat skupni kulturni center. Gre za združitev služb, ki so za vse izvajalce kulturnega programa iste ali podobne in jih je mogoče izvajati na enem mestu. Te skupne službe bodo prevzele tudi organizacijo vseh kulturnih prireditelj v mestu ter prostore v katerih se odvijajo — gledališče, Narodni in letni prireditveni prostor. Tako bo-

do kadrovsko in organizacijsko dovolj močni, da bodo vzpostavljali tudi osnovni pogoji za temeljitejšo delo v gledališču. Stališče izvršnega odbora kulturne skupnosti je dovolj spodbudno in obetajoče, da bodo vsi ti načrti zaživi do leta 1985.

Ko smo pripravljali prve osnutke razvojnih možnosti za področje kulture, smo predvidevali tudi posodobitev odra oziroma njihove tehnične opremljenosti, ki komajda še deluje zaradi zastarelosti in dotrajanosti. Upoštevalo omejene možnosti je naloga izpadla in je do leta 1985 ne bo mogoče izvesti. V okviru razpoložljivega denarja pa bomo morali reševati najnujnejše, to je tisto od katerega je kakršna koli gledališka dejavnost na ptujskem odru tudi odvisna.

mš

ŠE VEDNO SE NISMO ZGANILI

Nemalo je bilo že zapisanih in izgovorjenih besed v zvezi s počitniško kolonijo Biograd na morju, ki jo je v sili razmer prevzela v začasno upravljanje skupnost otroškega varstva. Vsi sklepi, zahteve in posredovanja pa do danes niso rodili sadov, oziroma je ostalo vse na dogovorih in zahtevah, ki jih biograjska občinska skupščina postavlja Ptuj kot lastniku zemljišča in dveh ločenih zgradb od katerih bi morali kuhinjo že zdavnaj podreti, ostali kompleks pa urediti v skladu z sodobnimi zahtevami in razvojem tega dela obale. To pa pomeni, da bi tam moral stati objekt B kategorije. Ptuj je bila ponujena tudi druga lokacija, ki pa je nismo sprejeli zaradi neugodne lege in drugih vzrokov, zlasti tega, da denarno ne bi zmogli kakršne koli investicije v tako dragi počitniški objekt, niti nismo uspeli, da bi se primerno organizirali. In tu smo — pri toliko razvpiti ptujski počitniški skupnosti. Imamo jo sicer na papirju, tudi funkcionarji so bili

izvoljeni, pri tem pa je ostalo. Bojda počitniška skupnost ni zaživila samo zaradi počitniškega doma v Bigradu, ker je bilo združeno delo proti vlaganju v objekt, ki mu ni namenjen, v njem letujejo le otroci. In to naši otroci. Skoraj 500 jih je na leto, zlasti tistih iz najbolj ogroženih družin.

Na enem izmed lanskih sestankov je bilo dogovorjeno, da bo potrebno sklicati izredno skupščino počitniške skupnosti na kateri bi veliko teh nejasnosti razčistili in se končno tudi dogovorili o nalogah, ki bi jih naj imela. Izgovori, da danes vsak po svoje rešuje letovanje delavcev gotovo ne zadoščajo, celo taki so, da se z Biogradom počitniška skupnost ne bo ukvarjala in še bi jih lahko naštevati.

Izvršni odbor skupnosti otroškega varstva občine Ptuj je na zadnjem sestanku ponovno opozoril na težave, ki se bodo kmalu pokazale v

zvezi z organiziranjem letošnjega letovanja otrok. Pri tem stoji odločno na sklepu skupščine in prejšnjih sestankov izvršnega odbora, da letos tega bremena skupnost otroškega varstva ne bo prevzela. Če pa kljub temu rešitve v okviru počitniške skupnosti ne bomo našli, bo otroško varstvo prevzelo le organizacijo letovanja za predšolske otroke, ki jih je okrog 20, za šolarje pa se bo te odgovorne naloge moral lotiti nekdo drug.

Čas neusmiljeno beži in Biograjski problem postaja vse bolj aktualen, zlasti sedaj, ko bi se pripravila na letovanje že morale začeti. Kot vse kaže tudi tu stojimo preveč ob strani in nam ni dosti mar za usode tega našega edinega počitniškega doma na čudoviti lokaciji. Nekateri so pripravljani, da ga odkupijo in če ga ne bomo imeli, ga vsaj prodajamo, da ne bo delal sramote nam in temu delu jadranske obale.

mš

POPIS GOSPODINJSTEV, STANOVANJ IN PREBIVALCEV

Gospodinja ali kmetica, mešana ali čista kmetija

V prejšnji številki Tednika smo že pisali o popisu prebivalstva, stanovanj in gospodinjstev, ki bo povsod v naši domovini potekal od 1. do 10. aprila letošnjega leta. V četrtek je na drugi redni seji občinske popisne komisije občine Ptuj bila beseda o do sedaj opravljenih nalogah te komisije, imenovali so inštruktorje ter se dogovorili o izpolnjevanju pomožnih popisnic za delavce na začasnem delu v tujini in pomožnih obrazcev za osebe, ki so v delovnem razmerju.

O popisu prebivalcev, gospodinjstev in stanovanj pa je bila beseda tudi na seji združnega sveta, ki je bila pred kratkim v Ljubljani. Povdarek so dali zlasti popisu kmečkega prebivalstva, saj je vprašalnik sestavljen tako, da je možno odgovarjati le z da ali ne in drugimi

krajšimi odgovori. Kmečke žene se že precej časa opredeljujejo za gospodinjne in prav pri tem bi se lahko pri popisu zataknilo: ali so gospodinjne ali kmetice. Dogovorili so se za takšno merilo, ki naj bi tudi sicer veljalo; žene, ki večji del svojega časa porabijo za gospodinjstvena dela so gospodinjne, tiste, ki več časa porabijo za kmečka opravila pa kmetice.

Naša republika je k vprašalniku dodala še vprašanje ali ima kmetija naslednika ali ne, kmetije tu navadno zelo neodločno odgovarjajo — če ga predvidevajo naj odgovorijo z DA. Težko je tudi z odgovorom ali je kmetija mešana ali ne. Opredeletelj je takšna, da so čiste kmetije tiste, iz katerih nihče iz gospodinjstva ne hodi na delo drugam, ostale kmetije so me-

šane. V slovenskem prostoru pa je še vedno mnogo takih kmetij kjer sin ali hči začasno še prebiva na kmetiji, vendar s svojim delom ne prispeva mnogo h kmetiji in prav zato takih kmetij ne bi smeli ocenjevati kot mešanih.

Zadružna zveza Slovenije je prav zaradi teh vprašanj v zvezi s popisom prebivalstva na kmetijah predlagala zavodu za statistiko SR Slovenije spremembo oz. dopolnitev popisnik in lahko pričakujemo nekatere spremembe.

Prav zato, ker je popis prebivalstva, stanovanj in gospodinjstev zelo široka ali najširša družbena akcija v naši domovini, bomo o pripravi na popis še marsikaj napisali.

N. Kotar

PLEČNIKOVO NAGRADO ZA DOSEŽKE NA PODROČJU ARHITEKTURE

PREDSTAVLJAMO DUŠANA MOŠKONA

Ing. arh. Dušan Moškon, profesor na FAGG ljubljanske univerze, doma iz Središča ob Dravi, je 23. januarja letos prejel v Narodni galeriji v Ljubljani Plečnikovo nagrado za leto 1979 za arhitekturno urejanje Ormoža.

Vloga arhitekturnega in urbanističnega snovanja ima veliko humanistično vlogo. Vsakdo, ki oblikuje naše naravno okolje, mora imeti tako kot Jože Plečnik v sebi etični in umetniški navdih, da oblikuje okolje za človeka. Takšen globoki navdih za kreiranje naravnega okolja ima tudi Dušan Moškon.

Plečnikovo nagrado je prejel, kot priznanje za ambiento ureditev in realizacijo mestne arhitekture v Ormožu. V svojem delu si prizadeva zavreti in preusmeriti nekatere že začete stihijske rasti Ormoža.

V vlogi mestnega arhitekta je vplival na porajanje in izgrajevanje zavesti družbenega okolja v trajnosti in pomembnosti mestnih

bokim prepričanjem je utemeljil svoj odnos do dediščine, podedovane iz preteklosti.

Na vprašanja, kaj mu Plečnikova nagrada pomeni, v čem je pravzaprav skrivnost uspeha ormoške nove arhitekture, kakšni so načrti za urejanje mesta v bližnji bodočnosti, ali Ormožani znajo ceniti videnje svojega mesta, kakšen je problem vzdrževanja, o obojetnosti bodočnosti ormoškega turizma in na koncu še o tem, kaj bi Ormožanom „položil na srce“, je Dušan Moškon povedal naslednje:

„Plečnikovo nagrado za ureditvene posege v Ormožu sem prejel z zadovoljstvom. Je pa to hkrati priznanje vsem, ki so v procesu izgradnje in urejanja mesta neposredno sodelovali, tako občanom, kot tudi družbenopolitičnim organiza-

kot tudi subjektivnih prizadevanj. V okviru nekega obstoječega naselja lahko postane nova arhitektura prilagodljiva ali vsiljiva, skladna ali razglašena, podrejena ali arogantna. V primeru ormoških zavidov smo skušali biti čim bolj prilagodljivi, a vendar napredni, edinstveni in enkratni. Zato gremo po začetni poti dalje. Za bližnjo bodočnost imamo že prilagojene načrte: to so adaptacija in prenova stavbe Borova na Kerenčičevem trgu ter večnamenska poslovna stavba nasproti TIME. Ta stavba naj bi zaključevala trg z vzhodne strani in vrnila trgu spet videnje trapezaste oblike iz prejšnjih obdobij. Obe strani bo povezoval „most“, v katerem bo manjši gostinski lokal, z razgledom z ene strani proti trgu, z druge proti spomeniku pred gradom. Tako bo most, ki bo zasteklen in pokrit z

Prof. Dušan Moškon, oblikovalec arhitekture Ormoža.

Videnje trga pa ne bo sklenjen, če ne bodo čimprej strokovno urejene stare fasade.

Ormoška komunalna služba je sicer prizadevana, vendar bi za lepši videnje mesta bila nujno potrebna še večja pozornost.

Tudi vzdrževanje objektov in okolja zahteva precejšen napor. Vse je podvrženo staranju in v sedmih letih zob časa ne prizanesi niti objektom. Tako je potrebno obnavljati opleske, barvanje fasad, kovine, lesa. Tudi nesolidna izvedba se nam čestokrat maščuje.

Lahko rečem, da smo z Ormožem opozorili nase. Ormož ima najboljše perspektive turističnega razvoja, tako prehodnega, kot tudi stacionanega. Zato nam ne sme biti vseeno, kakšen odnos imamo do okolja. Če hočemo, da se bomo z našim mestom poistovetili in da nam postane nek simbol, ga moramo čustveno osvojiti. Sklenjena družba prejšnjih obdobij je znala ustvariti sklenjen izraz svojega naselja, kar bi morali tudi v današnjem gospodarsko razvitem času spet doseči.

Ob koncu tega razgovora je Dušan Moškon povedal še naslednjo misel: „Arhitektura, kot nenehni proces oblikovanja našega okolja ne bi smela zasledovati le ozkih utilitarističnih ciljev, temveč bi morala opravljati tudi svoje etično poslanstvo, ki bi se moralo zoperstaviti vsem dehumanizacijskim procesom sodobnega sveta, da bo „vplivala na porajanje in izgrajevanje družbenega okolja,“ kot je bilo zapisano v listini Plečnikove nagrade.

OGRAĐ ORMOŽ

Zakaj ni uspela združitve z Gradisom?

To vprašanje se je z vsoto ostrino pojavilo ob delovnem obisku skupine CK ZKS v Ogradi. Gospodarski položaj Ograda ne mora biti garancija za svetlejšo prihodnost, je splošno mnenje, ki je prevladalo med pogovorom delovne skupine s 16 komunisti, kolikor jih deluje v tem 209 članski kolektivu.

Iz poročila, ki so ga pripravili komunisti za delovni pogovor in iz razprave, kjer so svoje delo ocenjevali tudi predstavniki sindikata in mladine je izzvenelo, da so vse družbenopolitične organizacije v središču dogajanja v tem kolektivu. Povedali so tudi, da je bilo z njihove strani narejeno vse, da bi združitve z Gradisom uspela, da pa je krivdo za neuspeh integracije pripisati izključno drugi strani.

Javnosti je znana nesreča, ki je lani doletela kolektiv Ograda, ko je požar popolnoma uničil opekarne. Proizvodnja opeke je tako že nekaj mesecev ustavljena, tudi gradnja nove opekarne se je zavlekla in bo trajala še nekaj časa. Poleg problema zaposlitve svojih delavcev je prisoten tudi izpad znatnega dela dohodka in jasno je, da stanje ne more biti rožnato. Toliko težje bi bilo torej razumeti, da bi se znotraj Ograda skušali izogniti integraciji z gospodarsko močnim partnerjem, ki bi lahko njihovo situacijo izboljšal ali vsaj omili.

Informacija je predstavnika občinske skupščine bila drugačna, čeprav so delovni ljudje Ograda očitali predstavnikom skupščine, da so še dogovarjali z Gradisom brez njihove vednosti in je prišlo zaradi tega do dvotirnosti v pogajanjih, kar vse je na koncu privedlo do negativnega stališča Gradisa. Obenem Ograd očita Gradisu, da znotraj te velike delovne organizacije ni prišlo do usklajenosti, saj so se nekatere TOZD zdale konkurence Ograda in so zavzele stališča proti združitvi. Razen te so menda v tem času propadle še nekatere druge načrtovane integracije z Gradisom. Kakorkoli že, delovni ljudje v Ogradi so še vedno za integracijo, saj vidijo le v tem svoj nadaljnji razvoj. Tudi stališče občinske skupščine oziroma njenih predstavnikov je, da brez povezave z gospodarsko močnejšim partnerjem ne vidijo možnosti nadaljnjega razvoja Ograda oziroma je njegov obstoj dvomljiv.

Glede na burno razpravo in ostro izmenjavo mnenj so se na koncu delovnega pogovora dogovorili, da ustanovijo posebno komisijo, ki bo raziskala obe plati dogajanja okoli načrtovane integracije Ograd-Gradis, na podlagi ugotovitev pa se bodo odločili za morebitne potrebne ukrepe.

JB

Dodatne ugodnosti za pridelovalce sladkorne pese

Poleg ugodne cene, letos bodo pridelovalci prejeli za kilogram sladkorne pese 2 dinarja, bodo ti deležni še posebne premije. Na seji izvršnega sveta skupščine SRS so namreč povdarili pomen zagotavljanja potrebnih količin sladkorne pese za izkoriščenost nove tovarne v Ormožu. Odločili so se za dodatno stimulacijo pridelovalcev s tem, da bodo pridelovalcem v družbenem in združenim zasebnim pridelovalcem pese izplačali premijo v višini 4.000 dinarjev po hektarju pri čemer mora biti hektarski donos 40 ton, sicer bo premija za ustrezni odstotek nižja oziroma višja.

Premije so predvidene tudi za pridelovalce pšenice. Te premije v višini 80 par za vsak kilogram pšenice bodo prejeli individualni združeni pridelovalci, ki bodo pšenico prodali organizacijam združenega dela, ki se v Sloveniji ukvarjajo s pridelavo žit.

JB

ZGODOVINSKO DRUŠTVO PTUJ-ORMOŽ

Dragocen prispevek k zgodovini Ptujja

Na prvem rednem občnem zboru Zgodovinskega društva Ptuj, ki je bilo ponovno ustanovljeno 3. oktobra 1978, so 13. decembra lani, temeljito pregledali aktivnosti minulih dveh let in ob tem ugotovili, da naloge počasi, vendarle vztrajno uredničujejo. Program aktivnosti za letošnje leto je dokaj obsežen in bo zahteval veliko angažiranost društva kot celote in posameznih članov. Odgovorno nalogo predsednika je prevzela

bo na poljuden način zapisana pripoved o razvoju revolucionarnega delavskega gibanja od leta 1918 dalje do povojnega razvoja Ptujja in širšega območja, našla pot med bralce.

Na občnem zboru v Ormožu je bil sprejet tudi sklep o izdaji Zbornika v katerem bodo zajeli ptujsko in ormoško občino. V njem bodo obširnejši zapisi s kulturnega, gospodarskega in razvojno političnega področja, svoje mesto pa bodo namenili še arheologiji, etnologiji, umetnostni zgodovini in nekaterim drugim področjem značilnim za naše kraje in ljudi, ki vse to ustvarjajo in oblikujejo. Zbornik pa bo v svojem zapisu zajemal tudi današnji čas z vsemi aktualnostmi, ki jih prinaša in druga pričevanja posameznih avtorjev, ki so že pripravljene za sodelovanje. Pri Zgodovinskem društvu v Ptujju pričakujejo, da bodo do leta 1983 pripravili vse potrebno in Zbornik tudi izdali.

Pri zgodovinskem društvu v Ptujju bodo skozi sprejeti program dela in aktivnosti uredničevali še nekatere druge naloge, ki so v neposredni povezavi z našim stariim mestom, njegovimi značilnostmi in pomembnejšimi obletnicami, ki jih v tem času obeležujemo.

Ustanovitev zgodovinskega društva in ponovna oživetje dela na tem področju je že v začetku pokazala dobre rezultate kar je za mesto muzej — kot Ptuj radi imenujemo, velikega pomena. Prav skozi aktivnost posameznih članov in skozi obširen srednjeročni program, bomo uspeli veliko tega zabeležiti in ohraniti mladim rodovom. Knjiga SKOZI VIHARJE V LEPSO PRIHODNOST, za katero so začeta dela stekla pri Pokrajinskem muzeju. Zgodovinsko društvo je skupaj z muzejem zagotovilo tudi največji delež sredstev in organizacijskih aktivnosti, da bo ta zanimiva knjiga v kateri

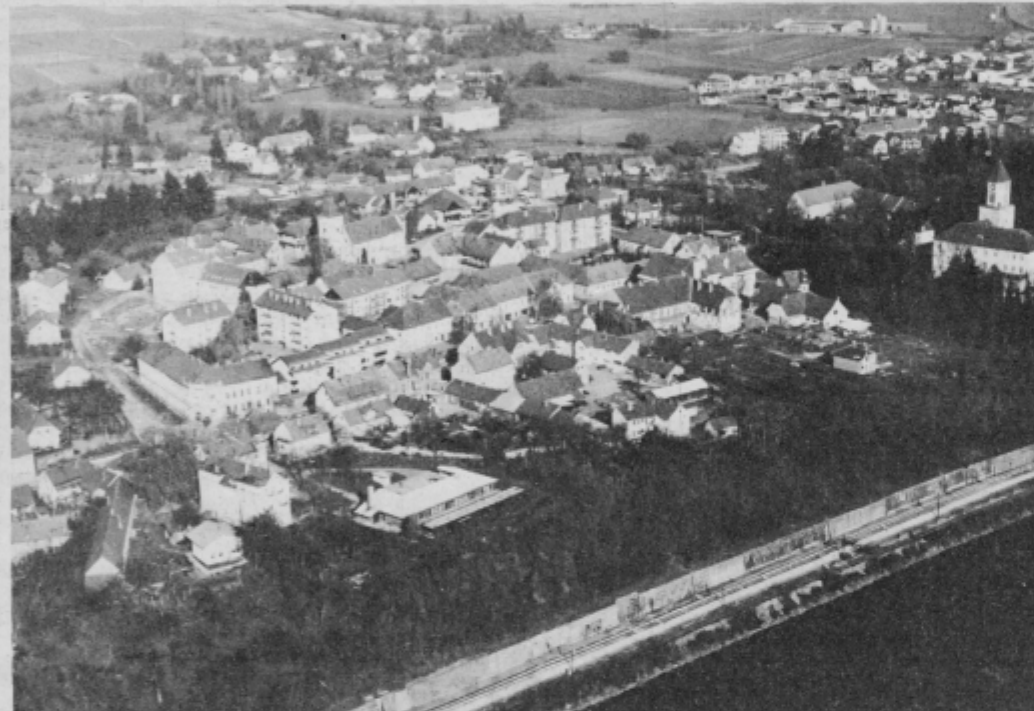

Kristina Samperl — predsednica Zgodovinskega društva Ptuj. (foto: I. Ciani)

prof. Kristina Samperl iz ptujškega arhiva, ki je bila že doslej med najaktivnejšimi v društvu.

V tem času je bilo veliko priprav na knjigi SKOZI VIHARJE V LEPSO PRIHODNOST, za katero so začeta dela stekla pri Pokrajinskem muzeju. Zgodovinsko društvo je skupaj z muzejem zagotovilo tudi največji delež sredstev in organizacijskih aktivnosti, da bo ta zanimiva knjiga v kateri

mš

Pogled na Ormož mesto spomina, zapis minulega, današnjega življenja in popotnica za bodoče rodove

Foto: I. Ciani

arhitekturnih vrednot. Te vrednote je gradil na prepričanju, da je mesto kraj spomina, zapis minulega, današnjega življenja in popotnica za bodoče rodove. S svojim glo-

cijam in skupščini občine Ormož. Vsako oblikovanje podobe nekega mesta je dolgoročni proces, ki je odvisen od mnogih dejavnikov, tako od gospodarskega trenutka,

bobrovci, enako kot so vse ostale stavbe, spet oživel miselno navezavo na nekdanja mestna vrata, vendar tokrat v sodobni arhitekturni govorici.

-da

Vse sile za večji pridelek sladkorne pese

TOVARNA SLADKORJA ORMOŽ

Člani delovne skupine CK ZKS, ki so bili ob koncu preteklega meseca na obisku v ormoški občini, med drugim obiskali tudi tovarno sladkorja. Tovarna, ki ima trenutno še status delovne organizacije v ustanavljanju, je v kampanji leta 1980 proizvedla okoli 12 tisoč ton sladkorja, kar je glede na njeno zmogljivost malo, kljub temu pa predstavlja velik dosežek za slovensko tržišče, ki bo z rastjo proizvodnje sladkorja v naslednjih letih vse manj odvisno od dobaviteljev iz drugih republik ali uvoza tega pomembnega prehranbenega artikla.

Kljub težavam, ki so spremljale kampanjo v lanskem letu, je vendarle pomenila velik korak v odpravljanju pomanjkljivosti in je dobra šola za naslednja leta. Ni mali uspeh, da so uspeli rešiti transportne težave in vse ostale, ki so obvezni spremljevalec začetka obratovanje slehernega gospodarskega giganta, kot je tovarna sladkorja v Ormožu.

Člani delovne skupine so iz pogovora s komunisti, ki jih je v tovarni 54 oziroma petina zaposlenih, spoznali, da imajo komunisti v mladem kolektivu veliko oziroma pomembno vlogo, zato aktivno delujejo tudi ostale družbeno politične organizacije, uspešno pa

so se vključili tudi v delagatski sistem. Komunisti so seznanjeni z gospodarskimi tokovi in prisotni v razreševanju porajajočih se problemov.

Do konca leta 1980 vložena sredstva v izgradnjo tovarne so za dobro četrtno večja od planiranih.

To je rezultat zviševanja cen v treh letih izgradnje in pa gradnje določenih objektov, ki v samem začetku niso bili predvideni, so pa nujni za uspešno delo. Poleg 12 tisoč ton sladkorja, je rezultat lanske kampanje tudi 4600 ton melase in 8800 ton pesnih rezancev. Poslovanje v letu 1980 je potrebno deliti na dva dela, v prvem delu do 30. septembra so zabeleženi le stroški, vezani na investicijo, drugi del pa zajema zadnje tri mesece leta, torej samo proizvodnjo. Tokrat v stroških še ni zajeta amortizacija osnovnih sredstev in obresti od kreditov, tako da je tovarna zaključila poslovno leto z negativnim saldrom 30 milijonov, ob upoštevanju omejenih stroškov pa bi bila situacija precej drugačna, stroški za proizvodnjo kilograma sladkorja pa višji kar za 15 dinarjev.

V času, ko stroji mirujejo, izvajajo potrebna sanacijska dela in odpravljajo morebitne, v proizvodnem procesu ugotovljene pomanjkljivosti. Pripravljajo pa tudi dodatne programe, s temi bodo v bodoče v celoti izkoristili potencial delovne sile tudi v mesecih, ko ne teče proizvodnja sladkorja.

Seveda omenjeni poslovni rezultat minulega leta še zdaleč ne daje sliko nadaljnega gospodarjenja tovarne. Bodoči rezultati bodo vsekakor v največji meri odvisni od izkoriščenosti zmogljivosti tovarne. Tako smo ponovno pri tolikokrat povdarjeni nujni, da se kmetijstvo na širšem območju maksimalno vključi v pridelavo sladkorne pese. Nadvse spodbudni so lanski rezultati, ko je z dohodkom, doseženim s sladkorno peso zadovoljnih več kot 90 odstotkov pridelovalcev. To je del garancije, da bo ta intenzivna kmetijska kultura vse bolj pridobivala ustrežno mesto v kmetijstvu, drugi del garancije pa je v novi ceni, v letu 1981 bodo pridelovalci prejeli kilo sladkorne pese po 2 dinarja za kilogram. Rešitev pa ni le v tem. Za uspešno poslovanje tovarne v naslednjih letih bo potrebna še cela vrsta ukrepov, predvsem bo nujno določiti realno ceno sladkorja.

Predstavniki tovarne sladkorja so delovno skupino seznanili tudi z prizadevanji za znatno večji pridelek sladkorne pese v letošnjem letu. Planirajo, da bodo tokrat peso zasejali na 5.500 hektarjih, prihodnje leto na 6.800 in naslednja leta se želijo približati cilju, ki je 8.000 hektarjev posajenih s sladkorno peso. Poslovna skupnost za sladkor je sicer pridel-

Za sladkorno peso zagotovljena mineralna gnojila in zaščitna sredstva

Proizvajalci so že v jeseni zagotovili zadostne količine umetnih gnojil in zaščitnih sredstev za vse planirane površine. Za družbeni sektor so zagotovili tisoč kilogramov, za zasebni sektor pa 800 kilogramov na hektar zemljišča, zasajenega s sladkorno peso. Tudi to je dokaz pripravljenosti za spodbujanje vseh, ki se odločijo za pridelavo te intenzivne kmetijske kulture, ki bo glede na izgradnjo tovarne sladkorja v Ormožu morala najti svoje mesto v našem kmetijstvu. JB

Pričeli bodo z gradnjo doma gasilcev

Pred kratkim so se sestali tudi člani gasilskega društva v Bukovcih, ki so že v lanskem letu pričeli s pripravami na gradnjo novega doma. Franc Bezjak, predsednik GD Bukovci je o tem povedal:

»Z pred tremi leti smo kupili zemljišče, na katerem bomo letos pričeli z gradnjo novega gasilskega doma. Po tem, ko smo uspeli z akcijo zbiranja sredstev za novi dom, smo se lotili še zbiranja gradbenega materiala. Precej tega materiala predvsem ostriše in nekaj opeke smo pridobili iz starega doma gasilcev v Ptuj. Sami smo se lotili težaškega dela pri rušenju tega doma, in opravili prevoze tega materiala do Bukovci. Od KS Markovci smo dobili bivšo barako Slovenija cest, to je precej velika lesena baraka, kjer je bila včasih v Bukovcih asfaltna baza. S tem smo pridobili precej strešne opeke pa tudi nekaj ostriša. Tudi ta material smo prepeljali do našega zemljišča.

Polg vsega tega smo v lanskem letu uspešno izglasovali 1 odstotni samoprispevek, namensko za gradnjo gasilskega doma v Bukovcih. Tako smo si zagotovili verjetno dovolj sredstev, da bomo lahko kmalu začeli in tudi končali z gradnjo novega doma.

Koliko pa vas je članov GD Bukovci in kakšne so bile ostale akcije vašega društva v lanskem letu?

»Naše društvo šteje 90 članov, vključno z mladino in pionirji. Naša najmnogičnejša operativna akcija v lanskem letu je bilo centerjsko tekmovalje, ki se je v okviru gasilskega centra Markovci odvijalo prav pri nas v Bukovcih. Na tem tekmovalju je uspešno nastopilo kar osem desetih GD Bukovci, razen tega pa so sodelovali še štirje sodniki. Razen tega so naši gasilci uspešno opravili redarsko službo. Naj omenim še sodelovanje naših pionirjev na medrepubliškem srečanju v Krapini, pa seveda sodelovanje naših desetih na vseh ostalih gasilskih tekmovaljih v občini in širšem prostoru.

Koliko požarov ste imeli lansko leto na vašem območju?

»Na srečo smo imeli lani le en požar in še ta je nastal zaradi višje sile, zaradi strele. Požar smo v kratkem času lokalizirali in ga tudi pogasili. S svojo opremo in gasilskim orodjem smo vedno pripravljene na vsako akcijo, zato nas tudi ta ni presenetila.

Kakšno delo pa vas čaka v letu 1981, razen gradnje doma seveda?

»Pred kratkim se nam je ponudila nova priložnost. Gre namreč za spremembo lokacije za gradnjo novega doma. Za to še nimamo urejene dokumentacije, pričakujemo pa, da bo tudi to kmalu rešeno. Ta nova lokacija bi bila za nas gasilce mnogo primernejša. Čaka nas veliko in odgovorno delo, saj nas bo veljal novi dom po predračunu čez 5 milijonov. S samoprispevkom si bomo zagotovili le okoli 1 milijon dinarjev, okoli 1 milijon je vreden material, ki smo ga zbrali za prostovoljno delo do sedaj, od Zavarovalne skupnosti Triglav smo že dobili 250.000 din kredita, zelo nam pomaga KS Markovci, skratka vse kaže, da bo naša akcija le kronana z uspehom. Predvsem sedaj vse sloni na delu gasilcev in občanov.

M. Ozmeč

Civilna zaščita uspešno deluje

V občini Slovenska Bistrica ugotavljajo, da je civilna zaščita v minulem petletnem obdobju delovala uspešno. Pomemben napredek je bil dosežen pri organizacijski in kadrovski krepitvi, boljši materialni opremljenosti, vidni pa so tudi uspehi na področju požarne varnosti in prve medicinske pomoči.

Nekoliko manjši so bili uspehi pri tehnično reševalnih enotah. RBK zaščiti in pri laičnih veterinarskih enotah. Pospešena prizadevanja na teh področjih pa bodo glavne naloge civilne zaščite in obrambnega usposabljanja v naslednjem srednjeročnem obdobju.

V občini Slov. Bistrica je trenutno vključenih v specializirane enote civilne zaščite in štabe nad 3 tisoč prebivalcev. Ob tem pa ugotavljajo, da je še vedno vključenih premalo žensk in mladine. V štabih CZ pa deluje okrog 350 občanov iz krajevnih skupnosti in delovnih ljudi iz temeljnih in drugih organizacij združenega dela.

Viktor Horvat

SLOVENSKA BISTRICA

S samoprispevkom uresničujemo svoje cilje

V teh dneh potekajo v krajevnih skupnostih na širšem območju mesta Slov. Bistrica razmišljanja in tudi že razprave o možnostih podaljšanja sedanjega samoprispevka, ki se bo iztekel 1. marca 1982. To jim narekuje, spoznanje, da ne bo možno v celoti uresničiti potreb in želja prebivalcev v krajevnih skupnostih dr. Jagodič, IMPOL, Alfonz Šarh, Franc Osojnik in Pohorski odred.

Med področji, kamor so že sedaj vlagali največ sredstev iz samoprispevkov, bodo tudi ob odločanju za nadaljnji štiri-letni samoprispevek odločilnega pomena, so izgrajevanje vodovodnega omrežja, vzporedno s

Zgraditev mestne tržnice v najstarejšem delu Slov. Bistrice je dolgoletna želja tako gospodinj v mestu kot tudi okoliških kmetov, da bi lažje vnovčili tržne viške.

tem pa tudi gradnja čistilnih naprav, nadaljnja modernizacija in gradnja novih cest, ureditev mestnega parka v Slov. Bistrici in tudi izdelava urbanističnih načrtov za posamezna področja. Del sredstev iz novega samoprispevka pa bi namenili še za gradnjo novega doma JLA v Slov. Bistrici.

Te dni potekajo v organizaciji krajevnih konferenc SZDL, razprave v posameznih krajevnih skupnostih, ulicah in naseljih, kjer predstavniki krajevnih samouprav poročajo o porabljenih sredstvih sedanjega samoprispevka in o neuresničenih nalogah.

Krajani v razpravah dajejo svoj prispevek, predvsem z izražanjem želja in potreb pa tudi pripombe na predložene dokumente. V skoraj vseh razpravah prevladuje prepričanje, da samo z denarjem krajevnih skupnosti nikakor ne bo mogoče uresničiti številnih potreb in želja krajanov. Kljub njihovim že sedanjim obremenitvam ob hitrem naraščanju življenjskih stroškov, so krajani odločni za hitrejši razvoj in izgradnjo svojega življenjskega okolja nameniti dodatna sredstva, zbrana s samoprispevkom.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS STOPERCE

Ob našem obisku v KS Stoperce, žal kljub poprejšnjemu dogovoru, nismo mogli govoriti s predsednikom osnovne organizacije v tej KS. Pa so nas zato pričakali dve ljubki dekletki, aktivni mladinki.

Rezika Golob je sekretar osnovne organizacije ZSMS v KS Stoperce. Pred kratkim je končala ptujsko gimnazijo in sedaj čaka na primerno priložnost. Ne ve še, če bo nadaljevala s študijem, pravi, da bi najraje poiskala kakšno zaposlitev. Ko smo ji svetovali le tisto prvo, pa je stekel pogovor o organiziranosti in aktivnosti mladih v Stopercah:

Rezika Golob, sekretar OO ZSMS Stoperce

Cvetka Kopše, predsednica prosvetnega društva

Panorama središča KS Stoperce

»Kljub temu, da je KS Stoperce razmeroma majhna, nas je mladih kar precej, žal pa je bolj malo aktivnih. Če sem odkrita, nas je na sestankih in raznih akcijah zmeraj tam nekje okoli 30. Iz več zaselkov smo združeni, tako smo razen iz Stoperce tudi iz Kupčinjega vrha, Grdine in Zgornje Sveče.

O čem pa največkrat razpravljate na vaših sestankih, kakšni problemi vas tarejo?

»Osnovni problem je, da smo premalo povezani. Mladi neradi ali pa ne morejo hoditi na naše sestanke. Hiše so rastepene po bregovih, razen tega je še doma precej dela, pa v šolo hodijo in na delo, tako, da ostane malo časa za aktivnosti v organizaciji ZSMS. Organizacije v KS nas sicer vabijo na vse svoje sestanke in se jih tudi udeležujemo, vendar, kot sem že dejala, le nekateri. Saj smo aktivni, morda veliko bolj, kot si mislite, vendar bi želeli, da bi nas bilo še več.

Kako pa je s prostori ima mladinska organizacija svojo sobo?

»Ne, to pa je naš največji problem, ker nimamo svojih prostorov. Sestajamo se sicer v prostorih osnovne šole, pa saj veste mladi pač radi imamo svoje prostore, radi bi spet kdaj zaplesali, kot takrat, ko smo imeli svoj klub...»

Kljub temu, pa ste mladi precej aktivni, kako se to odraža v KS Stoperce?

»Lani smo imeli kar precej delovnih akcij. Ne spomnim se sicer vseh, vem pa, da nas je bilo kar precej, ko smo na primer prevažali gramoz na pokopališče, sodelovali smo tudi pri gradnji vodnega grama v Čeremožihah.

program, saj imamo v okviru tega društva več sekcij. To je dramska sekcija, ki letos pripravila odrsko delo, vanjo pa so vključeni le mladinci. Potem imamo recitacijsko sekcijo, ki bo ob vsakem prazniku organizirala proslavo in ustrezni kulturni program. Letos smo na novo ustanovili še harmonikarsko sekcijo od katere pričakujemo prav tako dobro delo in seveda prispevke k raznim proslavam in ostalim kulturnim programom.

Ze pred leti ste se pobratili s kulturno-umetniškimi društvom Bazovica iz Rijeke. Kako sedaj razvijate to sodelovanje?

»Mislim, da kar dobro. Lani smo bili pri

uredili smo si novo košarkaško igrišče, čistili in uredili smo okolje...»

Kako pa ste mladi aktivni na kulturnem področju?

»Ja svojih sekcij nimamo. Na pobudo mladinske organizacije pa smo ustanovili prosvetno društvo, v katerem je največ mladine. Tudi v planinskem društvu jih je precej, tako, da se naša aktivnost na tem področju tudi dovolj zgovorno odraža.

Cvetka Kopše je članica predsedstva osnovne organizacije ZSMS je pa tudi predsednica prosvetnega društva v Stopercah. O delu društva in vključevanju mladih vanj je povedala:

»Naše kulturno prosvetno društvo smo ustanovili šele lani na pobudo mladinske organizacije. Takrat nas je bilo 21 članov, pretežno mladincev. Lani še nismo mogli svoje aktivnosti razviti tako, kot smo želeli. Letos pa smo si zastavili precej obsežen

njih na gostovanju. Tudi oni so nas obiskali in sicer so v naši dvorani precej dobro izvedli večer plesov in skečev. No, ko smo jih obiskali mi iz Stoperce smo se v Rijeku predstavili z našo igro.

Kako pa poteka financiranje vaše dejavnosti, vemo, da gostovanja precej stanejo?

»Lani smo financiranje uredili tako, da smo polovico stroškov krili iz mladinske organizacije, polovico pa iz prosvetnega društva. Večino sredstev pa smo zbrali prav z gostovanji prejšnje dramske skupine, nekaj pa je primaknila tudi KS.

Pa predidimo ob koncu od dela še k zabavi. Kako se zabavate mladi v Stopercah in kje?

»O tem zadnje čase ne bi mogla veliko povedati, kot sem dejala imamo na voljo prostore osnovne šole, toda le za sestanke. O plesih ni govora. Včasih je bilo kar se tega tiče bolj veselo...»

M. Ozmeč

STOPERCE

Dom krajanov

To, po številu prebivalcev najmanjšo krajevno skupnost, ki se razteza po haloških gričih, radi obiščemo. Ob vsakem obisku zremo kaj novega, obetavnega, čeprav žive tu ljudje, ki nimajo dosti pod palcem, to kar imajo, pa prisluzijo s trdim garanjem. Pa radi prispevajo kakšen dinar ali material ob raznih delovnih akcijah, ko popravljajo ceste, gradijo trafo postaje in podobno. Predvsem pa prispevajo s prostovoljnimi delom. Ob našem zadnjem obisku v Stopercah smo o načrtih za to srednjeročno obdobje in o trenutnih aktivnostih zvedeli naslednje:

»V naši krajevni skupnosti aktivno delujejo vsi organi, komisije in odbori, čeprav je precej težav pri kadrovanju. Je povedal Anton Galun, predsednik sveta krajevnih skupnosti. »Ker se krajani pretežno ukvarjajo s kmetijstvom in žive po vseh teh hribih, precej daleč od centra krajevnih skupnosti, je težko najti človeka, ki bi bil ob svojem težkem kmečkem delu pripravljen aktivno sodelovati v krajevni samoupravi. Da je delo še bolj oteženo poskrbijo posamezni občani, ki so sicer dočleno funkcijo sprejeli, pa je ne opravljajo. Zato prihaja do velike obremenitve tistih, ki so voljni delati. Trenutno imamo težave v skupščini in socialistični zvezi.

Glede planov za to srednjeročno obdobje lahko rečem, da je potekalo pri nas realno, v okviru naših možnosti in stabilizacijskih prizadevanj. S programom za to obdobje so se krajani v celoti strinjali, saj so bila vanj vnešena mnenja in dejanske potrebe krajanov. Z uskladjitvijo sporazuma o temeljnih plana krajevnih skupnosti smo, moram reči, doživeli precej razočaranja, predvsem s strani posameznih samoupravnih interesnih skupnosti in tudi delovnih organizacij. To se nam zdi glede na našo nerazvitost precej mačehovski, saj vedno govorimo o hitrejšem in skladnejšem razvoju manj razvitih krajevnih skupnosti. Zavedamo se, da je čas stabilizacije. Vendar, ali res

mora stabilizacija zavreti razvoj takih območij?

V krajevni skupnosti smo izglasovali krajevni samoprispevek, ki je namenski — za ureditev krajevnih cest, za gradnjo doma krajanov in mrljiške vežice. Trdno sem prepričan, da bomo program tudi uresničili, saj je porok za to tudi 100-odstotna uresničitev prejšnjega programa. Nekateri nam očitajo, da se delamo preveč ravne in želimo, da bi nas drugi izkopal iz nerazvitosti. Memim, da to ni tako. Vsak bi se rajši prišteval med razvite, tudi mi si za to prizadevamo, da bi se tudi z lastnimi močmi izkopal iz nerazvitosti. Vendar — zmeraj se to ne da. Širša družba bi naj bila tista, ki nudi pomoč. Ze večkrat sem dejal, da nismo nikoli nikogar prosili za nekaj, kar drugi še nimajo, ampak le za tisto, kar drugi že dolgo imajo. Živimo v socialistični družbi, v takšni družbi, kjer bi morali imeti vsi vsaj približno enake pogoje za življenje. Naša krajevna skupnost je edina v občini, ki nima kvadratnega metra asfaltne površine na lokalnih cestah, kljub krajevnemu samoprispevku pa bomo ostali še nadaljnjih pet let brez njega.

Kaj pa ste zapisali v program za to leto?

»V programu imamo gradnjo doma krajanov. Potreba po njem je več kot očitna, čutijo jo vsi krajani. Zaradi tega se bodo pri gradnji tudi temu primerno angažirali. Doslej potekajo vsa pripravljala dela — zbiranje dokumentacije — normalno, brez večjih težav. Upamo, da bo tako tudi pri sami gradnji in da bo osrednja slovesnost ob letošnjem občinskem prazniku v Stopercah. Takrat želimo dom krajanov predati svojem namenu. Investicijska vrednost doma je štiri milijone in pol, od tega imamo polovico sredstev že zagotovljenih. Predvidevamo pa, da bomo s prostovoljnimi delom gradnjo še pocenili in da bomo plan uresničili.

Med obiskom v Stopercah je beseda nanesla tudi na delo delega-

Anton Galun

Janez Jus

to, bolje rečeno splošne delegacije. Vodja te je Janez Jus, ki je dejal:

»Redno se ravno nismo sestajali. Ko pa smo se, je bila sklepčnost vedno problem. Le enkrat smo bili sklepčni. Tako smo redkokdaj sprejeli dokončna stališča na podlagi obravnavanih gradiv. Ta so pa zelo obsežna in nerazumljiva — vsaj za nas, ki se vsak dan ne ukvarjamo s tem. Danes težko dobiš delegata, ki bi bil pripravljen iti na skupščino, ker se njegov glas nikoli ne sliši. V dveh letih nismo uspeli doseči ničesar s svojimi predlogi. Če smo že kaj zaprosili, nismo uspeli. Pa so naši delegati rekli, da samo za dviganje roke že ne bodo hodili tja.

Težava pa je tudi v tem, da zaradi ene seje izgubiš cel dan, veste pa, da kmetovalcu to dosti pomeni, dejanskih stroškov nima povrnjenih.

Kako pa potem oblikujete stališče delegacije? Sodelujete s krajevnimi samoupravami in z družbenopolitičnimi organizacijami?

»Ja, največ nam pomaga svet krajevnih skupnosti in njegov predsednik. Redno ga vabimo na naše seje, tudi jaz sem vedno vabljen na seje sveta in ostalih organov, tako da smo vsi seznanjeni s tekočo problematiko. Tako tudi poskušamo skupaj oblikovati stališča, čeprav se naš glas bolj malo sliši.

Se to bi rad povedal, da so tudi v delegaciji težave s kadrovanjem. Imamo nekaj mladih delegatov, ki bi morali najbolj delati, pa jih še ni sejo ni. Starejši pa pravijo, sajke bi mi sami morali vse narediti, saj morajo mladi tudi kaj prispevati. Mla-

di bi se morali bolj angažirati, bolj čutiti s svojim krajem. Veste, oni so zaposleni v delovnih organizacijah, tam svoje opravijo, tu pa niso najbolj aktivni. To ni prav.

Kljub nič kaj laskavi oceni dela mladih, ki jo je dal Janez Jus, je treba povedati, da si mladi vendarle prizadevajo za razvoj svoje krajevnih skupnosti. Prav na njihovo pobudo je bil ustanovljen koordinacijski odbor za razvoj haloških krajevnih skupnosti, ki so tako dobile vsaj koordinacijsko telo, ki usklajuje želje in potrebe v Sloveniji in je že na začetku svojega delovanja dosegel, da so o razvoju teh zaostalih haloških krajev začeli bolj intenzivno razmišljati ne samo v občini teveč tudi v republiki. Res je, da so bili že pred tem storjeni precejšnji napori, da bi pripeljali v Haloze vsaj kakšen industrijski obrat, da bi pospešili razvoj kmetijstva in podobno. Pa krajani sami o tem niso kaj dosti vedeli. Sedaj so vsaj seznanjeni s prizadevanji, hkrati pa tudi sami pomagajo pri razreševanju vseh težav manj razvitih krajev. Torej mladim le ni vseeno, kakšen bo razvoj krajevnih skupnosti, vsaj tistim ne, ki so ostali doma na kmetijah, čeprav so zaposleni v Ptuj, Majšperku, Mariboru, Kidričevem in drugje. V Stopercah so prepričani, da bodo vsi krajani še dosti bolj sodelovali pri uresničevanju zastavljenih nalog, ko bodo imeli svoj dom, kjer se bodo lahko sestajali in srečevali ob raznih priložnostih.

Tekst: N. Dobljekar
Slike: M. Ozmeč

Razstava slik akademskega slikarja iz Prištine

V okviru praznovanj slovenskega kulturnega praznika so v ponedeljek, 9. februarja, s krajšo slovesnostjo odprli v Matični knjižnici Slovenska Bistrica, zanimivo

razstavo risb, v tehniki perorizbe, akvareli in tempera, akademskega slikarja Demuš Avdimetaja iz Suve reke v AP Kosovo, ki pa ustvarja v Prištini.

Doslej je ta 31 letni slikar že uspešno razstavljal svoja dela v Beogradu, Tuzli, Prištini in v nekaterih drugih jugoslovanskih mestih. S svojo zanimivo tematiko motivov, še posebno

Demuš Avdimetaj

uspešno pa upodablja portrete, je bil povsod kjer je razstavljal, sprejet z velikim zanimanjem. Tako je bilo tudi v Slovenski Bistrici. S portretom tovariša Tita se je uspešno predstavil tudi obiskovalcem Moderne galerije v Ljubljani.

Razstava na kateri se Demuš Avdimetaj predstavlja s skupno okoli 30 deli bo odprta do 26. februarja.

Posnetek in besedilo: Viktor Horvat

V marcu bo občinsko srečanje gledaliških skupin

V naslednjih mesecih se nam v Ptujju obeta živahna gledališka dejavnost z vrsto nastopov priznanih slovenskih gledališč in z dvema predstavama ptujške igralne skupine. Poleg tega pa bo ob koncu meseca marca še občinsko srečanje, ki bo nekaj pregled tovrstne dejavnosti v občini. Okrog 25. marca je napovedano gostovanje mestnega gledališča Ljubljanskega s Kmečlovo dramo ZA MARJETIČO. Za tem bo nastopila še ljubljanska Drama s komedijo Daria Foa NAKLJUČNA SMRT

NEKEGA ANARHISTA, v kateri nastopa v glavni vlogi Boris Cavazza. Za tretje gledališko delo, ki ga bomo Ptujčani videli v izvedbi profesionalnega gledališča pa še ni dogovorjeno. Poleg tega bo ptujsko gledališče obnovilo lanskoletno uspešnico ZDRAHE NA VASE s katero bodo gostovali poleg Cirkovc še v Ljutomeru, Ormožu in Gornji Radgoni, tako z dramo ZAPRTI V ALTONI.

Iz zunanjih prosvetnih društev, kjer v tem času tečejo občni zbori pa poročajo, da se Hajdinčani pri-

pravljajo na premiero drame KMETIJA — delo Irca Davida Storeya, v Vitomarcih bodo igrali Levstikovo KASTELKO, Budakov METEŽ ima v programu destrinška dramska skupina, premiera je bila že v Juršincih — videli smo komedijo POROČIL SE BOM S SVOJO ŽENO, aktivne priprave na občinsko srečanje gledaliških skupin pa tečejo še v Cirkulanah, Stopercah, Žetalah, Grajeni in v nekaterih drugih krajih ptujške občine.

mš

Delavsko prosvetno društvo „Svoboda“ Ptuj odlikovano z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki

Pod geslom »Svoboda svobodnemu Ptujju« je Delavsko prosvetno društvo Svoboda Ptuj v dneh od 20. maja do 10. junija 1979 pripravilo vrsto prireditvev v počastitev 60-letnice svojega delovanja. Minilo je torej že več kot 60 let od tistih prvih pomladanskih dni v mesecu marcu 1919. leta, ko je Krajevna politična organizacija Jugoslovanske socialno demokratske stranke kot podružnica »Svobode« priredila prvi javni shod, na katerem so obravnavali politični položaj in delavstvo v novi kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Že julija istega leta se je uradno ustanovilo Delavsko prosvetno društvo »Svoboda«, ki je skozi vse obdobje med obema vojnama bilo poglaviti nosilec delavske kulture v mestu Ptuj.

Poleg kulturnega delovanja pa je med obema vojnama bil izreden pomen ptujške »Svobode« predvsem v povezovanju naprednega ptujškega delavstva, kar je pomenilo, da je imela ptujška »Svoboda« v času od svoje ustanovitve v letu 1919 pa tja do leta 1939 bolj politični kot kulturni prizvok. To je postalo posebej izrazito po letu 1928, ko je bila v Ptujju v železniških delavnicah ustanovljena prva partijska celica Komunistične partije Jugoslavije na ptujškem območju. »Svoboda« je poslej vsako leto poleg kulturnih prireditev prirejala vrsto javnih manifestacij in najrazličnejših akcij med drugim vsakoletno proslavljanje 1. maja, nadalje vrsto predavanj, na katerih so širili napredne ideje delavskega gibanja najvidnejši predvojni ptujski revolucionarni delavci kot Dušan KVEDER-Tomaž, Jože LACKO, dr. Jože POTRČ in številni drugi.

Z leta Svobod 7. julija 1935. leta v Celju so se množično udeležili tudi ptujski svobodasi. To je povzročilo, da so oblasti društvo ukinile. Kljub temu pa so napredni ptujski delavci — kulturniki s svojim delom nadaljevali v 1936. letu ustanovljenem delavskem društvu »Vzajemnost«. Delo Vzajemnosti je bilo izredno pomembno v zadnjih letih pred drugo svetovno vojno, ker je bilo usmerjeno v pripravo vstaje proti okupatorju. Večina članstva je svoje poslanstvo na kulturnem področju nadaljevala v narodnoosvobodilnem boju. V času druge svetovne vojne je kulturno delo v društvu popolnoma zamrlo, vendar pa se je takoj po končani vojni kulturno prosvetna dejavnost še bolj razmahnila.

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Ptuj je izhajajoč iz bogatih revolucionarnih tradicij svojega predvojnega delovanja postalo zelo družbeno angažirana sila v naši novi socialistični družbi. V svoje vrste je društvo znalo pritegniti vrsto ljubiteljskih kulturnih dejavnosti od glasbene, pevске, dramske, folklorne, plesne, likovne, esperantske in druge. V vseh teh dejavnostih je delovni človek in občan našel in najde po naporu vsakodnevnem delu sprostitev v kulturnem udejstevovanju. Danes v svojih vrstah Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Ptuj združuje vse socialne strukture, mladino in starejše, poleg tega pa predstavlja s svojimi več kot 200 aktivnimi člani najmočnejše kulturno prosvetno društvo v ptujski občini.

»Svoboda« ima izredno pomembno vlogo tudi na področju medrepubliške kulturne iz-

menjave in polnih dvajset let sodeluje s svojimi sekcijami v programih delavskih Srečanj bratstva in prijateljstva bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije. »Svoboda« je dosegla v svojih prizadevanjih zavidljivo kulturno raven, kar se izpričuje v številnih družbenih priznanjih, kot so: Odličje Svobode z zlatim listom, Plaketa bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije bratstva in prijateljstva, občinsko priznanje OF slovenskega naroda, Plaketa občine Ptuj, Velika Oljenka Kulturne skupnosti občine Ptuj do drugih visokih priznanj prejetih na republiških in medrepubliških srečanjih dramskih, lutkovnih, pevskih in glasbenih skupin.

Vsi ti uspehi in priznanja so rezultat prizadevanja in trdega dela naprednih ptujskih ljubiteljskih kulturnih delavcev skozi več kot 60-letnem obdobju obstoja Delavsko prosvetnega društva »Svoboda« Ptuj. Predsedstvo SFRJ je z Ukazom št. 97, z dne 26. novembra 1980 odlikovalo Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Ptuj z REDOM ZASLUG ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI. To visoko priznanje samoupravne socialistične skupnosti je priznanje vsem aktivnim članom in ljubiteljem kulturne ustvarjalnosti, ki so v 60-letnem obdobju »Svobode« delali kot aktivni člani društva, hkrati pa spodbud sedanjim in bodočim generacijam, da bodos še večjimi napori prispevali k splošnemu napredku na področju ljubiteljske kulturne ustvarjalnosti ter kulturne bogatitve delovnih ljudi in občanov.

AF

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Z današnjo številko začinjamo redno rubriko, s katero želimo našim zvestim bralcem približati del bogatega fonda Pokrajinskega muzeja Ptuj. Ker je večina gradiva shranjena v depojih, bomo skušali v sliki in besedi predstaviti predvsem tisti del umetnostno zgodovinske, arheološke, etnološke in zbirke ljudske revolucije, ki našim obiskovalcem ni predstavljen ne s stalnimi zbirkami, niti ga ne moremo predstaviti z občasnimi razstavami.

Ob pripravah na jubilejno 20 kurentovanje na Ptujju smo izbrali fotografijo: LES KURENTOV v Markovcih, eno najstarejših s to tematiko, ki jo hranimo v fototeki etnološkega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj.

Smiljana Petr Marčec

Ples korantov v Markovcih, foto: OPAČIĆ, leto 1957, inventarna številka 100

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE

Individualni poslovodni organ (10)

Janko Liška je pisal o tem v Delu 5. decembra 1980, v pismu Jezikovnemu razsodišču pa je še posebej poudaril:

»Moram reči, da se je ljudem ta učeni, birokratski, dolgovezni in zverženi jezik priskutil. Tudi izobraženci; zato menim, da sodi individualni poslovodni organ in podobno, ves ta način izražanja, na zatožno klop, ne le v jezikovnem pogledu, marveč tudi zato, ker delavcem zapira samoupravljanje, namesto, da bi ga odpiral in poglabljal.«

S tem je pravzaprav povedano že vse. Tudi Jezikovno razsodišče se pridružuje temu mnenju. Zavedamo se sicer, da družbeni razvoj narekuje tudi novo izražje. Vemo, da besedila zveznih zakonov nastajajo v srbohrvaščini, in vemo, da se mora potem slovenski prevod ujemati z izvirnikom. Ker pa je srbohrvaščina v marsičem drugačna od slovenščine, nekateri izrazi v dobesednem prevodu napravijo besedilo ohlapno in zapleteno. Prepričani smo, da ljudje tudi po drugih republikah in pokrajinah niso ravno veseli tako zapletenega izražanja, ki ni v prid stvari. Družbeni delavci in delegati naj si zato po svojih močeh prizadevajo, da bo jezik naših zakonov in samoupravnih aktov razumljiv in slovenski.

Izraz individualni poslovodni organ je ob številnih drugih preveč zapletenih izražih sicer uzakonjen z Zakonom o družbenem delu, vendar smo razumna družba; marsikatero okornost in togost smo že odpravili ali popravili. Kadar se pokaže, da kateri od izrazov ne ustreza, ga bomo po preudarku in demokratično zamenjali, že zdaj pa je mogoče v praksi take nerodne posplošene zakonske izraze povedati bolj razumljivo.

Če gre torej pri individualnem poslovodnem organu za direktorja, ravnatelja, upravitelja, poslovnega vodjo, poslovodjo in podobno, ga tako tudi imenujmo. S tem se ne bomo pregrešili ne proti zakonu ne proti ideji o samoupravljanju, bomo pa v izražanju naravnejši in bližji življenju.

Razsodišče vabi posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7. Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

VIDA ROJIC

NENAVADNA ZGODOVINA KIDRIČEVEGA

(21. nadaljevanje in konec)

Krajevna skupnost Kidričevo

Krajevno skupnost v Kidričevem so ustanovili leta 1965. Poleg Kidričevega zajema vasi Apače, Njiverce, Kungoto, Strnišče ter naselje I in II bivšega Gradisovega delovnega taborišča. Število prebivalcev v krajevni skupnosti je bilo na dan zadnjega popisa prebivalcev leta 1971 — 3460.

Krajevna skupnost Kidričevo vzorno deluje od ustanovitve dalje. Že v prvem letu je pripomogla k letnemu kopalšču, otroškemu vrtcu in jaslom, nato pa k asfaltiranju 42 km cest. Zgradila je več otroških igrišč na zemljišču, ki ga je imenovala „Park mladosti.“ Tu je uredila dve rokometni igrišči, za odbojko, eno za košarko in eno za minigolf. Krajevna skupnost je postavila tudi spomenik Borisu Kidriču.

S pomočjo krajevne skupnosti Kidričevo sta bila zgrajena dva kulturna doma, eden v Apačah in drugi v Kungoti. (69)

Krajevna skupnost je pri svojem delu tesno povezana z družbenopolitičnimi organizacijami na svojem območju.

V njej delujejo tele družbenopolitične organizacije: socialistična veza delovnih ljudi (SZDL), zveza komunistov Slovenje (ZKS), zveza združenj borcev NOV, dva aktiva Zveze socialistične mladine Slovenije (ZSMS), eden v naselju in drugi v tovarni ter sindikalne organizacije.

Sindikalno organizacijo TGA Boris Kidrič sestavlja tovarniški izbor osnovnih organizacij glinice, aluminija, vzdrževanja in drugih TOZD. V sindikatu so zajeti domala vsi zaposleni v tovarni. V naselju Kidričevo, delujejo osnovne sindikalne organizacije: krajevne skupnosti Kidričevo, čevljarke delavnice, zdravstvene postaje, osnovne šole, obrata Dravinja podjetja Panonija, Ptuj in železniške postaje. Osnovna organizacija sindikata KS Kidričevo zajema Cirkovce, Apače, Lovrenc, Kungoto, Njiverce in Hajdino.

Prosveta in kultura

Z gradnjo osnovne šole in predšolskih vzgojnih ustanov je izpolnilo Kidričevo osnovno prosvetno nalogo.

Osnovno šolo v Kidričevem je leta 1972 obiskovalo 470 učencev in učenk, v otroškem vrtcu in jaslaj pa je bilo v vrstvi 85 otrok. Leta 1979 je obiskovalo osnovno šolo 436 otrok, v vrtcu in jaslaj pa jih je bilo 144; v vrtcu 86, v jaslaj pa 58.

Po zaslugi vnetih kulturnikov je v Kidričevem kmalu po zgraditvi naselja zaživelo kulturno delo. Že leta 1947, to je v času gradnje naselja, so ustanovili sindikalno kulturno umetniško društvo (SKUD) Strnišče z mešanim pevskim zborom, godbo na pihala in tamburaškim orkestrom. Leta 1950 je zaživela dramska skupina.

SKUD je zamenjalo leta 1952 novo delavsko prosvetno društvo Svoboda (DPD). Poleg prejšnjih skupin je ustanovilo še lutkovno, knjižničarsko in kino sekcijo ter moški pevski zbor, ki je pod vodstvom prof. Branka Rajšterja dosegel lepe uspehe.

Od leta 1952, ko so v DPD Svoboda ustanovili knjižnico, je naraslo število knjig do leta 1975 na 2400. V tem letu je imela knjižnica 415 bralcev. Leta 1979 je imela knjižnica 2728 knjig, 102 bralca, sposojenih knjig pa je bilo 1215. V krajevni skupnosti Kidričevo deluje še knjižnica v vasi Kungota. To je knjižnica prosvetnega društva, ki šteje 526 knjig.

Pogled na tovarno glinice in aluminija od sedeža enote KK v Kidričevem. Foto arhiv Tednika

Leta 1975 je imela 15 bralcev. Izposojenih knjig pa je bilo 896, nekaj iz domače knjižnice, nekaj pa iz potujoče knjižnice.

Tovarna je sprejela po letu 1962 pod svoje pokroviteljstvo godbo na pihala. Pevski zbor je po letu 1965 pridno vadil in ustanovili so še mladinsko folklorno skupino. Oba sta skupaj gostovala v Pragi kot gosta

PTUJ

Maturanti ekonomske in upravno administrativne šole

Podobno kot druga leta, so se tudi v soboto 31. januarja predstavili maturanti ekonomske srednje in upravno administrativne šole, ki deluje v okviru Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Ptuj.

Maturantski ples je bil v dvorani družbene prehrane v Kidričevem, igral je ansambel ŠOK iz Ljubljane

Foto: Langerhole

V dveh oddelkih 4 letnika ekonomske srednje šole je skupno 72 dijakov, od tega le 14 fantov; v oddelku upravno administrativne šole pa je 38 dijakinj in nobenega dijaka. Prav taka struktura dijakov je povzročala

Poleg 110 maturantov, njihovih profesorjev in staršev, so bili na plesu tudi prijatelji, znanci in drugi gostje

Foto: Langerhole

„probleme“ na maturantskem plesu, saj se je moralo zvrstiti kar 5 plesov, preden je vsaka maturantka prišla vsaj enkrat na vrsto, dočim so se maturanti morali pošteno potiti. Sicer pa je to dobra vaja, ker se bo tudi pri maturi treba potiti.

Vsem dijakom 4 letnikov želimo, da bi prav tako uspešno opravili maturo, kot so uspešno izpeljali maturantski ples.

Predstavljamo ansambel „KRIK“

Glasba, ples, zabava so stvari, ki privlačijo mlade. Tako že nekaj časa pri Lovrencu vsako soboto zabava na plesu ansambel KRIK. Sestali so se na hitro. Znano je, da glasba druži narode, kako se ne bi združila štiri mlade glasbenike željne igranja v ansamblu. Sredi novembra 1980 so se prvič sestali in pričeli z vajami in kaj hitro z nastopi. In kdo so glasbeniki, ki sestavljajo ansambel KRIK? To so Ivan Volmajer — bas kitara, trombeta, vokal; Edi Belčič — solo kitara, klarinet, saksafon, vokal; Janko

Jože Emeršič, Janko Razinger, Edi Belčič, Ivan Volmajer.

Razinger — bobni, bas kitara, vokal; Jože Emeršič — orgle, harmonika, vokal.

Vadijo pri Lovrencu in tukaj tudi igrajo in zabavajo mlade na mladinskih plesih, Občinstvo jih je zelo dobro sprejelo. Sami se zavedajo, da še ne igrajo najbolje, saj so skupaj le kratak čas in da bodo morali še precej vaditi. Prednost pred ostalimi ansambli imajo v tem, ker lahko vsak igra po nekaj instrumentov in tako zadovoljujejo občinstvo z narodno in zabavno glasbo.

Kaj naj se povemo o njih? Mogoče to, da so približno istih let, da imajo podobne poglede na glasbo in da so vsi dobri prijatelji. Načrti pa so dobro igranje, igrati poleg nekaj skladb še več svojih in na koncu tudi snemanje za radio. KRIK torej ni krinka za nečim zvenečim, ampak je garancija za dobro glasbo, ki ji mladina rada prisluhne. Pri ansamblu Krik želijo kar v največji možni meri ustreči plesa željnemu občinstvu.

Besedilo in posnetek: Danilo Klajnšek

Varstvo otrok z motnjami

Na območju ptujске občine poteka od leta 1962 dalje načrtno delo s telesno in duševno prizadetimi mladino. Otroški dispanzer, osnovne šole in socialna služba redno evidentirajo prizadete v razvoju, strokovna komisija jih razvršča, socialna služba pa skrbi za njihovo usposabljanje. Večje težave so pri zaposlovanju te mladine, ker v ptujski občini ni veliko industrije.

V letu 1980 je bilo pregledanih 67 otrok, 38 jih je bilo razvrščenih in napotenih na usposabljanje. Ob koncu usposabljanja na osnovni šoli s prilagojenim programom, je bilo ponovno pregledanih 43 otrok, ki so bili napotenih na ustrezno delo ali nadaljnje usposabljanje.

Število otrok, ki so telesno ali duševno prizadeti, je v ptujski občini višje kot je slovensko povprečje. Razlog je treba iskati v nizkem kulturnem in higijenskem nivoju nerazvitih predelov občine in neustreznim življenjskim navadam v teh krajih.

-u

Rada bi se potožila

Rada bi vam na kratko opisala svoj primer za ilustracijo, kako težko je zlasti starejšim ljudem na podeželju. Sem vdova, stara 60 let, z nedoletnim sinom, ki je brez zaposlitve. Poročila sem se z vdovcem, ki je imel iz prvega zakona 4 otroke. Vsi ti so sedaj že odrasli in imajo svoja gospodinjstva.

Zeleta sem, da bi mojo stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje nekoliko popravili, saj je bila to že nujna potreba. Toda otroci tega meni niso pustili, pa tudi sami niso ničesar popravili. Tako se je to zimo zgodilo, da se mi je porušil del ostrešja na stanovanjski hiši. Težko je opisati, kako je pri srcu človeku, ko vidi, da se mu podira dom. Vse moje težave in trpljenje bi vam osebno rada podrobneje opisala, zato prosim, da me novinar obišče.

r. m. Skorišnjak

Umril je Franc Zupanič

V sredo, 28. januarja nas je boleče presunila vest, da je umrl Franc Zupanič iz Spodnje Hajdine.

Na hajdinskem pokopališču smo se poslednjič poslovili od vaščana, kooperanta, kmeta in lovca. Rodil se je 2. aprila 1914 v Spodnji Hajdini, kjer je gospodaril vse do svoje prerane smrti. V gasilске vrsti je vstopil leta 1934, kjer je bil vesten in marljiv do zadnjega dne. Opravljal je funkcijo orodjarja, nato poveljnika in kasneje predsednika. Kaj je pomenil v društvu, dokazujejo številna odlikovanja, ki jih je prejel za marljivo delo. Udeleževal se je tudi v drugih društvih in organizacijah, kot so: socialistična zveza, v vaški skupnosti kot predsednik, v krajevni skupnosti kot član in član Lovske družine Kidričevo in predsednik Konjerejskega društva Slovenije.

Sedaj je bil tudi član Kooperacije Hajdina. Svojo gospodarstvo je s pomočjo svoje družine uredil tako, da nam je vsem ostalim za vzgled. Imel je neumorno voljo do naprednega gospodarstva. Na njegovem dvorišču so se gibali vsakovrstni stroji. In prenekateri kamion je odpeljal iz njegovih hlevov prvovrstne pitance. Koliko koristnega bi še storil za družino in skupnost, če mu zavratna bolezen ne bi pretrgala niti življenja sredi dela.

Usodnega dne se je napolil iz stanovanja čez dvorišče do gospodarskega poslopja po vsakodnevem delu. Po nekaj korakih je dobil napad, pri tem pa ni pomagala tableta, ko jo je vedno imel pri sebi ali vsaj blizu. Niti ni bilo pomoči, ko so ga peljali po najbližji poti v bolnišnico. Med potjo je smrt pretrgala nit življenja. Sedaj je praznina, ne moremo doumeti da Franca ni več med nami.

Govorniki ob odprtem grobu in pevci iz Vidma, Kidričevega in Hajdine so mu v slovo zapeli nekaj žalostink. Tako se je končala žalostna in boleča zadnja pot našega vaščana Franca, ki ga bomo imeli v trajnem spominu vsi njegovi sorodniki, prijatelji in znanci.

I. O.

Preventivno delo

Socialno skrbstvo občine Ptuj opravlja tudi manj zahtevna sveto-vanja, daje napotila občanom pri urejanju pravic ali težav pri drugih skupnostih ali organih, izdaja potrdila in ureja manjše težave. Tako je v lanskem letu skupnost obravnavala skupno 6.800 primerov in izvedla okoli 6.900 ukrepov.

Zaradi nezadostnega števila socialnih in drugih strokovni delavcev in specifične socialne problematike v občini Ptuj, socialna služba ne opravlja analitičnega dela v obliki raziskav, marveč le za svoje potrebe načrtovanja dela za srednjeročno in krajše obdobje.

Dala je tudi pobudo za raziskavo na ravni občine o dolgoročnem razvoju ptujškega kmetijstva, ki bo vplival na demografsko strukturo vasi, zlasti Haloz in Slovenskih gor, ki sedaj predstavljajo področje s hudimi socialnimi problemi ostarelih in osamljenih kmetov. Raziskava je bila sprejeta pri občinski raziskovalni skupnosti, vključuje se tudi skupnost socialnega skrbstva.

V preventivnem smislu skupnost sodeluje s komisijami za socialna vprašanja pri krajevnih skupnostih, zlasti na področju varstva starih in duševno prizadetih oseb, s šolami in društvi. Socialna služba je izdelala osnutek pravilnika o družbenih materialnih pomočeh v občini v socialnem skrbstvu, opravila revizijo uživalcev družbenih materialnih pomoči, sodelovala s krajevnimi skupnostmi pri organiziranju tedna starejših občanov v občini, izdelala program dela na področju boja proti alkoholizmu, se vključila v regijsko dogovarjanje o ustanovitvi Zavoda za rehabilitacijo invalidov za območje regije, izdelala načrt za ustanovitev delavnice pod posebnimi pogoji za potrebe občine Ptuj.

-u

Metalurg v 3000 izvodih

Letošnja prva številka Metalurga, glasila delovnega kolektiva IMPOL v Slovenski Bistrici, je izšla v nakladi okrog 3 tisoč izvodov in je tako eden od najbolj branih časnikov na območju občine. Glasilo v pisani besedi in bogato opremljeno s fotografijami uspešno spremlja vsa dogajanja v kolektivu in tudi v občini. Med prispevki, ki so objavljeni v letošnji prvi številki velja omeniti: »Delavci tako, kako pa administracija«, »Prave ljudi na prava mesta« itd. Glasilo je že vrsto let odprto tudi zunanjim dopisnikom in sodelavcem.

Komite OK ZKS Slovenska Bistrica je v januarju izdal prvo letošnjo številko Biltena v 920 izvodih, med prejemniki pa so vsi člani ZK v občini. Biltenu prinaša obširni program dela občinske konference ZKS, pa tudi druge ugotovitve, stališča in sklepe zadnjih sej občinske konference ZKS in njenih organov.

Viktor Horvat

Podelili so priznanja

Mladi v Gradišču, ki že več let aktivno delujejo v svoji družbenopolitični organizaciji, so na svojem razširjenem sestanku razpravljali o nekaterih nalogah, da bi popostrili svoje delo v letošnjem letu.

Med drugim so razpravljali tudi o osnutku srednjeročnega plana razvoja krajevnih skupnosti in ga v celoti podprli.

Predsednik mladinske organizacije Andrej Šorli je podelil tudi nekaterim najbolj zaslužnim članom mladinske organizacije Gradišča priznanja za aktivno in vztrajno delo v OO ZSMS Gradišče v letu 1980. Ocenili so tudi svoje delo za mesec december in januar ter ugotovili, da so dosegli dobre rezultate dela in sicer na področju sočelovanja s drugimi mladinskimi organizacijami v občini, saj so mladi iz Gradišča bili tudi edini, ki so skupno z OO ZSMS Benedikt pomagali soorganizirati eno izmed kulturnih prireditvev, ki je bila v Benediktu.

Janez Lorber

Kulturna preteklost dobiva svoje mesto v današnjem življenju

SLOVENSKA BISTRICA

delo imelo še večjo vrednost, če bi bili predmeti zbrani na skupnem mestu, v muzeju in bi tako prenašalo izročilo preteklosti tudi najmlajšim rodovom, za katere je večina teh predmetov že prava neznanca. Če nam bo uspelo ohraniti mnoge drobne predmete, pa se mnogo slabše piše tistim, ki zaradi svoje velikosti ne sodijo v stanovanja ali pa so pred desetletji še sami služili kot življenjski prostori našim staršem. To so predvsem večja orodja, preše, vozovi in objekti.

Do teh stvaritev je žal nemočna celo naša družba, saj sredstev za ohranjanje teh vedno bolj primanjkuje, razpoke v spomenikih naše bogate kulturne preteklosti pa so vedno večje, bolj zastrašujoče in nas silijo v žalostno spoznanje,

Miljutin Arko je eden od pionirjev v prizadevanjih za ohranjanje kulturne bogastva na območju občine Slov. Bistrica. Sam je zbral številne in dragocene predmete za narodopisni muzej v gradu Slov. Bistrica.

da smo prav mi generacija, ki ne bo uspela svojim potomcem ohraniti marsikateri zelo pomemben kulturni spomenik. Če takšne spomenike v večjih središčih še nekako uspevajo reševati iz objema propadanja, pa so mnogokrat bogatejši spomeniki na podeželju že zapisani usodi.

Tudi v občini Slov. Bistrica takšnih objektov ne manjka. Da tako je, ne manjka jih, žal pa jih bo kmalu, če ne bomo, seveda ob sodelovanju širše družbene pa tudi slovenske skupnosti, poskrbeli za njihovo ohranitev. Med takšnimi so prav gotovo gradovi iz srednjega veka, razna kužna znamenja, prave kmečke zgradbe tako na Pohorju kot tudi v Halozah in še bi lahko naštevali. Med najbolj žalostna pa sodita spoznanja, da ni mogoče najti sredstev za obnovo gradu Stattenberg, čeprav je bilo obljub že toliko, da bi z njimi grad še danes sprejemal goste. Tako pa je zaprt. Samo skozi „priprta“ vrata v njega prihajajo še mladi, ki jim je uspelo v enem od še uporabnih prostorov urediti svoj disko klub.

Vprašanje zase je tudi samostan v Studenicah, težko je verjeti, da ga bo mogoče ohraniti še pri življenju za nekaj desetletij. Nič drugače pa se ne godi z drugimi gradovi v občini.

Vse kaže, da je stabilizacijski dinar postal preveč slaboten, da bi lahko postal podporni stebel v ohranjanju naše kulturne preteklosti. Kakšna bo usoda v ohranjanju tega bogastva, ki je lahko v koristnem stanju tudi finančno zelo visoko ovrednotena, ostaja za sedaj nejasno.

Besedilo in posnetki: Viktor Horvat

Med dobro ohranjenimi deli Studenic je le kapela.

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 13. FEBRUARJA:
8.45 TV v šoli; 10.00 Zimski solski spored; 14.55 TV v šoli — ponovitev; 17.20 Poročila; 17.25 Olimpiada smeha, ameriška risana serija; 17.50 Rock koncert; 18.20 Obzornik; 18.30 Čustva, izobraževalna serija; 19.00 Ne prezrite; 19.15 Risanka; 19.24 TV noč; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 A. Marodič: Naša krajevna skupnost: Disco; 20.45 Jazz na ekranu; Paul Bley; 21.00 P. Yeldham: Srečno, tujka; 21.55 V znamenju; 22.10 Nočni kono: Stalker, sovjetski film;

SOBOTA, 14. FEBRUARJA:
8.45 Poročila; 8.50 Minigodci v glasbeni deželi; 9.00 Lolek in bolelek, poljska risana serija; 9.10 Z besedo in sliko — V. T. Arhar: Letni časi; 9.25 Tovarišija, mladinska nadaljevanka TV Skopje; 9.55 Aare: Slalom za moške, prenos 1. teka; 11.10 Mali svet, otroška kontaktna serija TV Zagreb; 11.40 Po sledeh napredka; 12.10 Od refleksa do logike: Prve izkušnje; 12.40 Zavattini-Bagnasco: Ligabue, italijanska nadaljevanka; 13.45 Poročila; 13.50 Risanka; 13.55 Aare: Slalom za moške, prenos 2. teka; 15.40 Mr. BUG gre v mesto, ameriški mladinski film; 17.10 Poročila; 17.15 Košarka Iskra Olimpija: Partizan; 18.55 Naš kraj; 19.10 Zlata ptica; 19.15 V Risanka; 19.24 TV noč; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Sobotna TV križanka; 21.35 Bingovo dolgo potovanje, ameriški film; 23.15 TV kažipot; 23.25 Poročila.

NEDELJA, 15. FEBRUARJA:
8.30 Poročila; 8.35 Petrov dojenček, švedska otroška serija; 9.25 J. Horvat: Maček pod čelado, nadaljevanka TV Zagreb; 10.25 Aare: Slaolom za moške; 11.30 Pihalni ansambel Francija Puhačja; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 TV kažipot; 13.25 Aare: Slalom za moške; Poročila; od Bijelega polja do Plevlja, dokumentarna oddaja; Igre na snegu, finale, posnetek iz Crans-Montane (Švica) 17.35 Športna poročila; 17.45 Praznik, ameriški film; 19.15 Risanka; 19.22 TV noč; 19.24 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 M. Smej: Veliko mesto; 21.20 Patrolni čoln 22 »streljok«.

dokumentarna oddaja; 22.00 V znamenju; 22.10 Športni pregled.

PONEDELJEK, 16. FEBRUARJA:
8.45 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 14.55 TV v šoli (ponovitev); 8.45 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 14.55 TV v šoli (ponovitev); 17.15 Poročila; 17.20 Vrtec na obisku; Četica gasilcev; 18.35 Človekovi prijatelji, poljudno znanstvena serija; 18.00 Narava in človek — zdraviino cvetje; 18.30 Obzornik; 18.40 Mozaik; 18.45 Pop-kord, mladinska oddaja; 19.15 Risanka; 19.24 TV noč; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Debitanti jugoslovanskih studijev; 21.20 Kulturne diagonale; 22.00 V znamenju.

TOREK, 17. FEBRUARJA:
9.00 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 16.20 Šolska TV: Športni dan, Filmski jezik; 17.20 Poročila; 17.25 Lolek in bolelek, poljska risana serija; 17.35 Ptuj 80, 2. oddaja; 18.05 Pisani svet; 18.35 Obzornik; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Ne mimo življenja, aktualna oddaja; 20.55 A. Prevost: Zgodba o vitezu Des Grieuxu in o Manon Lescaut, francoska nadaljevanka; 21.50 V znamenju; 22.05 Iz koncertnih dvoran — J. Brahms: Koncert za klavir in orkester.

SREDA, 18. FEBRUARJA:
9.20 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 17.30 Poročila; 17.35 Z besedo in sliko-Storžkovo popoldne: Hiša s petelinom; 17.50 Velike razstave, kulturno dokumentarna serija; 18.20 Okrogli svet; 18.30 Obzornik; 18.45 Prijatelji glasbe; 19.15 Risanka; 19.24 TV noč; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Film tedna: Bravo, maestro! jugoslovanski film; 22.00 V znamenju.

ČETRTEK, 19. FEBRUARJA:
9.00 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 16.25 Šolska TV: Športni dan, Filmski jezik; 17.25 Poročila; 17.30 Tovarišija, mladinska nadaljevanka TV Skopje; 18.00 Mozaik kratkega filma: Grad in prestolnica; 18.30 Obzornik; 18.40 Na sedmi stezi; 19.10 Risanka; 19.22 TV noč; 18.24 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Mednarodna obzornja; 22.05 V znamenju.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

Kmetijski kombinat Ptuj objavlja po sklepu DS TOZD Podlehnik, Dravsko polje in Osojnik,

javno dražbo prodaje stanovanjskih hiš in kmetijskega zemljišča.

stanovanjske hiše s funkcionalnim zemljiščem	izključna cena
1. Belski vrh št. 68, 58 kv. m	26.000 din
2. Lancova vas št. 79, 1137 kv. m (vložena sredstva stanovalca 6.037 din)	129.000 din
3. Brezovec št. 20, 128 kv. m kmetijska zemljišča:	8.000 din
4. K. O. Belski vrh	129.000 din
5. K. O. Majski vrh	6.000 din
6. K. O. Brezovec	33.000 din
7. K. O. Gruškovje	19.000 din
8. K. O. Draženci	13.000 din
9. K. O. Draženci	21.000 din
10. K. O. Jablovec	18.000 din
11. K. O. Jablovec	8.000 din
12. K. O. Jablovec	10.000 din
13. K. O. Jablovec	14.000 din
14. K. O. Korenjak	9.200 din
15. K. O. Korenjak	6.700 din
16. K. O. Janežovci	7.000 din
17. K. O. Krčev, pri. P.	10.100 din
18. K. O. Krčev, pri. P.	14.000 din
19. K. O. Hlaponci	73.200 din

Dražba bo v torek 24. februarja 1981 ob 8. uri v sobi št. 15, delovne organizacije Kmetijskega kombinata Ptuj, Muzejski trg 2.

Interesenti morajo pred pričetkom dražbe plačati varščino pri blagajni KK Ptuj v višini 10 % izključne cene.

Stanovanjska hiša točka 2. je naseljena. Ob sklenitvi te pogodbe mora kupec poravnati vložena sredstva stanovalca. Stanovalci lahko uveljavljajo prednostno pravico v smislu zakona.

Izlicitirano kupnino za stanovanjske hiše in kmetijska zemljišča je treba plačati ob sklenitvi kupne pogodbe.

Kupec poleg kupnine plača še prometni davek, stroške cenitve, objave, meritve in izvajanje pogodbe.

Za vse nepremičnine je treba skleniti pogodbo v 30. dneh po izvršeni dražbi. Če kupec v tem roku ne sklene pogodbe, mu plačana varščina zapade v korist prodajalca.

Podrobnejše informacije dobite v zemljiškem oddelku delovne organizacije v sredo in petek od 8. do 11. ure.

kino

12. februar 1981: NASVIDENJE V NASLEDNJI VOJNI slov. barv. vojni film, ob 18. in ob 20.

uri. 13. in 14. februarja AFERA CONDORDE 79 it. barv. pustolov.-krimin. film. Predstave ob 18. in ob 20. — v soboto samo ob 18. ker bo ob 20. uri na sporedu am. barv. film ŠAMPION.

15. februarja ŠAMPION am. barv. film. Predstave ob 16., 18. in ob 20. uri; ob 10. uri bo matineja slov. barv. lutkovnega filma ZVEZDICA ZASPANKA.

17. februarja OD PEKLA DO ZMAGE fr. it. šp. barv. vojni film. Predstavi ob 18. in ob 20. uri.

18. in 19. februarja DELO ZA DOLOČEN ČAS domača barvna komedija. Predstave ob 18. in ob 20. uri.

mali oglasi

ZAMENJAM vikend na Kogu pri Ormožu za manjšo hišo ali stanovanje v Ptuj. Vikend je nov, 12 arov vinogradi. Naslov v upravi. V NAJEM VZAMEM sobo in kuhinjo v Ptuj »nujno«. Naslov v upravi.

LTH TEHNOHLAD. Servisi Ormož. Poštna 1, zmrzovalniki, hladilniki, hladilnice, pralni stroji LTH, tudi v garancijskem roku: telefon 70-288; Ptuj 771-823.

PRODAM zastavo 101 v dobrem stanju. Oglasite se popoldan po 15. uri v Jadranski ulici 15.

MENJAM enosobno stanovanje kopalnico brez centralne na Vičavi, Cesta Olge Meglič 8 za dvosobno s centralno kurjavo v Ptuj. Naslov v upravi lista ali telefon: 771-737.

KUPIM večjo količino sladkega sena in otave. Oglasite se osebno ali pa pišite na naslov, ki je v upravi Tednika.

IŠČEMO skupino delavcev za fasado na dveh hišah. Marija — Srečko Farič, Rabeljeva vas 22/a. PREKLICUJEM spričevalo osnovne šole »Boris Kidrič« Kidričevo na ime Irena Vindiš, Apače 238. Lovrenc na Dravskem polju.

PREKLICUJEM končno spričevalo osnovne šole Martina Koresa v Podlehniku na ime Ivan Milošič, Podlehnik 50. Ivan Milošič, Kraigherjeva 29. Ptuj.

PRODAM kombinirano italijansko peč na trdo gorivo in elektriko. Anton Čuš, Sp. Velovlak 1, Ptuj. POCENI PRODAM črno-beli televizor. Ana Šmigoc, Zgečeva 10, Ptuj.

PRODAM otroški globoki voziček. Makovec, Kraigherjeva 18, Ptuj.

PRODAM kravo s teletom. Jožef Kaučević, Zg. Pristava 50. PRODAM vino-gemaj po ugodni ceni in kostonjevo kolje za vinograd. Stanko Rogina, Severova 1, Brstje-Ptuj. MOŠKI, star 29 let želi spoznati preprosto in skromno delavko ali kmečko žensko, z manjšim otrokom, za zakon. Ponudbe pod šifro »teško je biti sam«.

GOSTILNAROŠKAR. Hajdoše, išče kvalificirano kuharico. Nastop službe možen takoj. Ostalo po dogovoru. Oglasite se v gostišču.

PRODAM novo okroglo kuhinjsko mizo s stoli ali brez. Naslov v upravi.

PRODAM kompletno kurentijo. Budina 66.

IŠČEM sobo in kuhinjo v okolici Ptuja. Milan Kodrič, Preša 30, Majšperk.

Dežurstvo prehrabnenih trgovin

SOBOTA, 14. februarja 1981 prodajalni KOLONIALE in KEKEC

SOBOTA, 21. februarja 1981 prodajalni POTROŠNIK in JELEN

DRAGO KAMENŠEK iz Majšperka pri tovarni KONUS vas obvešča, da izdeluje po konkurenčni ceni betonsko opeko, kvadre raznih dimenzij, betonske plošče za vrtno poti ter okenske police (teraco).

*Komisija za delovna razmerja Doma upokoencev Ptuj—Muretinci p. o. Volkmerjeva 10, Ptuj.

objavlja dela in naloge SOCIALNEGA DELAVCA — PRIPRAVNIKA za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji: višja šola za socialno delo — smer A.

Stanovanja ni. Nastop dela s 1. 3. 1981 ali po dogovoru. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Dom upokoencev Ptuj—Muretinci p. o. Volkmerjeva ul. 10, Ptuj, komisija za delovna razmerja.

O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.*

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljube žene in mame

Lucije Avguštin

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, skratka vsem, ki ste kakorkoli počastitli njen spomin in jo spremljali na njeni zadnji poti. Hvala za cvetje, za izraze pismenega in ustnega sožalja, za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Govornikom DPO KS Dolena za poslovilne besede, pevcem za ganljive žalostinke, g. duhovnikom za slovesno opravljen obred in spremstvo, prisrčna hvala!

Posebno zahvalo smo dolžni doc. prim. dr. Neudauerju za nadvse human odnos in neizmerno požrtvovalnost in trud, da bi naša mama ozdravela. Prav tako spec. int. dr. Sodu ter vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju inter. odd. bolnišnice dr. J. Potrča v Ptuj, ki so kakorkoli skrbeli in se trudili, da bi lajšali njeno trpljenje, iskrena hvala!
Zg. Pristava, 10. februarja 1981

Mož in otroci z družinami

ZAHVALA

Bolečina je v naših srcih in samota v domu, ker drage in skrbne žene ter nenadomestljive mame

Marjete Štumberger

iz Stojnc

ni več med nami. Vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti in mnogo prerani grob, v poslednje slovo zasuli s cvetjem, se iskreno zahvaljujemo. Hvala vsem: sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, sodelavcem, zdravnikom, duhovniku za opravljen obred, govornikom, pevcem: vsem, ki ste z nami čustvovali in nam pomagali ter vsem, ki v najtežjih dneh bolečine in žalosti ostajate z nami.

Žalujoči: mož Jože, hčerki Zinka in Slavica

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre

Ljudmile Šegula

iz Vičave, Cesta Olge Meglič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremljali na poslednji poti, ji darovali cvetje, govornikom in častiti duhovščini, sosedom ter vsem, ki ste na kakršen koli način počastili njen spomin

ŽALUJOČI SORODNIKI.

ZAHVALA

Ob boleči, nenadni izgubi moje drage sestre

Zore Lenart

dipl. inž. ekonomije

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence, ji izkazali poslednjo čast in jo v tako velikem številu pospremili do njenega mnogo preranega, zadnjega doma!

Posebej se zahvaljujem prof. Mariji Svetelšek in govorniku krajevne skupnosti za lepa poslovilna govora ter častiti duhovščini za opravljen obred!

Še enkrat vsem iskrena hvala!

Gradec, Ptuj, 6. februarja 1981

V globoki žalosti:
brat Branko in sorodstvo

UGODNEJŠE VARNOSTNE RAZMERE

Kljub specifičnim razmeram in manjšim težavam smo na območju uprave za notranje zadeve (UNZ) Maribor v lanskem letu beležili precej ugodnejše varnostne razmere, kot leta 1979. To ugotovitev je uvodoma povdaril v sredo 4. februarja na srečanju z novinarji Slavko Kleindienst, načelnik UNZ Maribor. To je vsekakor odraz še učinkovitejšega podružbljanja varnosti in družbene samozaščite, na drugi strani pa tudi uspešnosti delavcev UNZ, ter tesnega sodelovanja z pripadniki JLA, carinskimi službami enotami TO in občani. Posebej je treba povdariti, da se je močno okrepila vloga komitejev za SLO in družbeno samozaščito. Vse več je primerov, ko so storilce raznih kaznivih dejanj prijeli ali izsledili s posredovanjem in obveščanjem občanov in podobno.

V letu 1980 so delavci UNZ Maribor obravnavali 5.419 kaznivih dejanj, kar je za okoli 5,5 odstotka manj, kot leta 1979. Storiščila niso bili odkriti v 1.662 primerih ali v 30,6 odstotka (leta 1979 31,9 odstotka). Kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete pa so odkrili le 524, kar je za

NA OBMOČJU UNZ MARIBOR V LETU 1980

26,6 odstotka manj, kot leta 1979. Obravnavali so tudi nekoliko manj krvnih in seksualnih deliktov, za 2,4 odstotka manj pa je bilo tudi kaznivih dejanj splošne kriminalitete.

Po zakonu o javnem redu in miru je bilo lani obravnavanih 6.554 prekrškov, kar je sicer za okoli 2 odstotka več kot leta 1979. Zanimiv je podatek, da je kar 65 odstotkov vseh kršiteljev bilo pod vplivom alkohola, 29 odstotkov je bilo povratnikov, 2,6 odstotka pa mladoletnih oseb.

Na področju prometne varnosti smo v lanskem letu beležili nekoliko ugodnejše rezultate, saj je bilo obravnavanih 1.391 prometnih nezgod ali za 6 odstotkov manj, kot leta 1979. V prometnih nezgodah je izgubilo življenje 75 oseb ali 36 odstotkov manj kot leta 1979. Hudo poškodovanih je bilo lani 458 oseb, lahko telesno poškodovanih pa je bilo 1.145 oseb.

Med umrli za posledicami nezgod je bilo 23 pešcev, 15 sopotnikov, 13 voznikov osebnih avtomobilov, 8 kolesarjev, 7 traktoristov, 5 voznikov koles z motorjem in 4 vozniki motornih koles.

Najpogostejši vzroki prometnih nezgod so bili: neprimerna hitrost in neupoštevanje hitrostnih omejitev, za tem pa neupoštevanje določil o prednosti, pa psihično stanje voznikov, predvsem zaradi učinka alkohola, nepravilnost pri prehitovanju ter razne nepravilnosti pešcev.

V prometnih nezgodah je izgubilo življenje tudi 9 otrok in mladoletnikov, telesno poškodovanih pa je bilo 296 otrok in mladoletnikov, kar je za 10 odstotkov več kot leta 1979.

Zaradi vožnje pod vplivom alkohola je bilo začasnih odvzetih 3.900 voznških dovoljenj, zaradi različnih prekrškov je bilo lani podanih 22.206 predlogov sodnikom za prekrške, opozorjenih pa je bilo 34.807 kršiteljev.

M. Ozmeč

Ormoški lutkarji se pripravljajo na področno srečanje

Z uprizoritvijo igrice »Pravi partizan« so ormoški lutkarji v sodelovanju z učenci Glasbene šole Ormož privabili v dvorano Doma kulture nad stoosemdeset otrok, željnih srečanja z junaki iz sveta lutk. Predstavo, ki je bila v petek 6. februarja, si je ogledal tudi Bojan Čebulj, sicer ravnatelj Lutkovnega gledališča Maribor, tokrat pa v vlogi selektorja področnega srečanja lutkarjev Slovenije, ki bo letos v Ravnah na Koroškem.

Po predstavi se je tovariš Čebulj pogovoril z lutkarji o uprizorjeni igri, kot je ob takšnih srečanjih že običaj. Največ pozornosti je namenil izboru teksta in dramaturški izvedbi zgodbe, postavljene v čas nastajanja naše domovine. Menil je, da ravno iz tega izhaja obveza po čim boljšem pristopu k takšnim tekstom, saj na ta način najmlajšim posredujemo našo svetlo preteklost. Žal pa lutka ne more približati otrokom vseh razsežnosti boja partizanov proti okupatorjem, ki je bil trd in neizpros.

V razgovoru so se dotaknili tudi scenske zasnove igre in igralske interpretacije teksta, ki je nastal pod peresom znanega slovenskega lutkarja Naceja Simončiča.

USPEHI ČLANOV FKK PTUJ

Na delovni konferenci so se v ponedeljek 9. februarja sestali tudi člani fotokina kluba Ptuj, ki delujejo v okviru delavsko prosvetnega društva Svoboda Ptuj. Po uvodnem delu so prisluhnili poročilu predsednika FKK, Srdana Mohoriča o delu v preteklem letu. Največji uspeh članov FKK, Ptuj je prav gotovo odlična organizacija in izvedla razstave fotografij in diapozitivov Ptuj 80, ki so jo pripravili v počastitev 45-letnice foto kluba Ptuj. Odziv gledalcev na projekciji diapozitivov je dokazal, da je bila ta njihova odločitev pravilna. Na razstavo je prispelo kar 1178 fotografij 235 avtorjev ter 766 diapozitivov 139 avtorjev.

Člani FKK Ptuj skupaj z Andrejem Fekonjo, predsednikom DPD Svoboda Ptuj na letni konferenci

Tudi v lanskem letu so člani FKK Ptuj uspešno nadaljevali z izborom fotografije meseca. Izvedli so 7 natečajev v katerih je sodelovalo 20 avtorjev s 60 fotografijami. Izvedli so tudi 3 natečaje za izbor najboljšega diapozitiva, kjer je sodelovalo 12

avtorjev z 72 diapozitivi. Vse prvo-uvrščene fotografije in en prvo-uvrščeni diapozitiv so objavili v Tedniku.

Razen tega so člani FKK Ptuj lani sodelovali na 21 razstavah po Jugoslaviji ter na dveh razstavah v tujini (v Finski in Švedski).

M. Ozmeč

Uspešno pa so razstavljali svoja dela tudi na stopnišču blagovnice Mercator, kjer je pet avtorjev razstavljalo 50 fotografij.

V okviru FKK Ptuj pa so razen tega potekale še številne druge aktivnosti. Tako so tudi lani imeli 51 klubskih večerov, en foto izlet v Jeruzalem, ogledali pa so si tudi nekatere pomembnejše razstave v republiki. Člani FKK Ptuj pa so lani uspešno izvedli tudi fototečaj za vse štiri izmene na MDA Slovenske gorice 80. S tečajji bodo nadaljevali tudi na letošnji zvezni akciji MDA SG 81.

Na delovni konferenci so si člani FKK Ptuj zadali še naloge, ki jih bodo realizirali v letošnjem letu, ob koncu pa so podelili še dva naslova Fotozveze Slovenije: Aljoša Pižmoht je prejel naslov FA II FZJ, Vilko Pešec pa naslov FA III FZJ.

M. Ozmeč

Zlati par Franc in Antonija Brumen

V poročni dvorani matičnega urada v Ptuj so v soboto, 7. februarja opravili svečani obred razglasitve za zlatoporočenca. Pred matičarja in pooblaščenega delegata skupščine občine Ptuj sta po petdesetih letih skupnega življenja ponosno stopila FRANC in ANTONIJA BRUMEN, kmetovalca iz Sakušaka 75, KS Juršinci. Franc je decembra lani praznoval 76. letni rojstni dan, Antonija pa je 6 let mlajša. V zakonu se jima je rodilo 10 otrok, danes pa imata kar 30 vnukov in že tudi dva pravnuka.

Franc in Antonija Brumen med svojimi najdražjimi ob svečani razglasitvi za zlatoporočenca

Foto: Langerhok

Člani društev kmetijskih fantov in deklet — kje ste?

V Slovenskih goricah, na Ptujem polju in Halozah so pred vojno obstajala številna napredna društva kmetijskih fantov in deklet (DKFID). Tako napr. (Sv. Andraž) Leskovec v Halozah, Središče ob Dravi, „Preporod“ Pragersko, Hajdina, Juršinci itd. Obstajalo je tudi Ptujsko okrožje KFID.

Pomen teh društev po vojni dolgo ni bil pravilno ocenjen in ovrednoten. Pa še danes ni v celoti ocenjena njihova vloga pri razvijanju napredne miselnosti in uveljavljanju ljudsko—frontnih idej in organiziranju Zveze delovnega ljudstva na našem podeželju pred vojno, zaradi katere je Zveza KFID leta 1941 kot celota sprejeta v OF slovenskega naroda, društva pa prek nje v celoti sprejeta v SKOJ.

Tako je zbiranje naslovov še živečih članov

in prek njih zbiranje podatkov in dokumentacije o delovanju DKFID hudo pereče in nujno. Kajti vedno manj nekdanjih članov teh društev živi, hkrati pa zdaj — čeprav dokaj pozno — pripravljajo obširnejši prikaz delovanja, pomena in vloge društev kmetijskih fantov in deklet ter njihove Zveze in njihov vpliv pri razširjanju naprednih idej na slovenski vasi. Tako je prav, da se TEDNIK vključi v akcijo zbiranja teh zgodovinskih podatkov.

Kaj bi akciji radi od bralcev?

Predvsem bi v najkrajšem času radi zbrali točne naslove čimvečjega števila še živečih članov nekdanjih društev kmetijskih fantov in deklet. Prosimo, da svoje naslove sporočijo. Še bolj pa bomo veseli, če nam kdo pošlje popoln naslov nekdanjih članov DKFID v svojem kraju

z oznako (+) tistih, ki so umrli ter z naslovi tistih, ki še živijo.

V akciji lahko sodelujejo tudi bralci — še posebej mladina —, čeprav niso bili člani društva, vedo pa, da je društvo v njihovem ali sosednem kraju obstajalo in delovalo ali morda vedo za kakšnega še živečih članov pa nam lahko sporočijo njegov naslov.

V sporočilu bo zanimivo tudi zvedeti, če se v kraju, kjer je DKFID obstajalo in delovalo, morda še najdejo arhiv (zapisniki, razna druga dokumentacija ali posamezni letniki oziroma številke GRUDE ali BRAZDE) ali fotografije o delovanju društva KFID (tekme koscev, žanjic, predic, dramskih iger ipd.).

Bralci naj svoja sporočila pošiljajo na Uredništvo Tednika, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj. Štefan Kuhar, Ljubljana

Požar v zgradbi ptujkega gledališča

Sreča v nesreči bi lahko na kratko ocenili dogodek, ki so bili tesno povezani s požarom v stanovanjskem delu mestnega gledališča v

Ptjuju. Bilo je v ponedeljek 9. februarja — (dan po slovenskem kulturnem prazniku). Nekaj čez enajst je bila ura in v gledališču je

bilo vse polno učencev iz OŠ Tone Znidarič v Ptuj, ki so čakali na pričetek predstave Martin Krpan gostujočega mladinskega gledališča iz Ljubljane. Takrat pa je v dvorano prihitel eden od delavcev Kulturne skupnosti Ptuj, ki je opazil gost črn dim, ki se je grozljivo dvigal iz stanovanja Janeza Predikake, tik nad vhodom v gledališče. V trenutku so ukrepali tudi dežurni gasilci predstave, ki so o požaru takoj obvestili dežurno službo, sami pa ukrepali, kolikor je bilo v njihovi moči. Najprej so seveda spravili na varno učence iz dvorane. Kmalu za tem so se člani prostovoljnega gasilskega društva Ptuj odzvali klicu sirene in se podali v boj s plamenom in dimom. Zaradi gostega in pekočega dima je gasilec v napadu moral uporabiti plinsko masko s priključkom na kisik. Tudi tokrat so požrtvovalni gasilci zmagali v boju z rdečim petelinom. In kaj bi bilo, če jim tega ne bi uspelo?

Vodja požarnega inšpektorata pri SO Ormož in Ptuj Edvard Kozel nam je v zvezi s tem dal tole izjavo:

„Do izbruha požara je prišlo zaradi sušenja perila nad pečjo na tekoče gorivo — gospodinjsko gorilno olje. V nevarnosti je bilo premoženje družine Predikaka.

Kljub izredno hitri in učinkoviti akciji ptujskih gasilcev, ki so požar uspešno lokalizirali in tudi pogasili je v stanovanju v glavnem zgorela vsa oprema z gospodinjskimi aparati in delno tudi s pohištvom vred. Obstajala je nevarnost, da se požar razširi na preostali del gledališča, ker stanovanjski del stavbe ni požarno ločen od gledališkega dela. Prav tako, pa bi se požar lahko hitro razširil tudi na ostale sosednje zgradbe. Hitri in uspešni akciji ptujskih prostovoljnih gasilcev pa gre zahvala, da ni prišlo do tragedije...“

M. Ozmeč

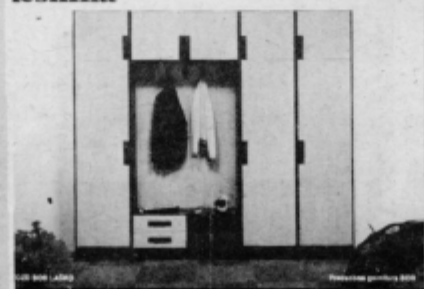

Iz zgradbe mestnega gledališča se je valil gost črn dim

PREDSOBNE GARNITURE

sodobno oblikovane praktične strokovni nasvet potrošniški kredit dostava na dom montaža

lesnina

prodajalna

OPREMA

Trstenjakova ul.

VAS PRIČAKUJE

emona

ptuj

merkur

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO — TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, Uredništvo in uprava Radio — Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 300 dinarjev, za tujino 550 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.